OBECNÍ KRONIKA

PAMĚTNÍ KNIHA

obce STUDENCE

okres Jilemnice kraj Liberec.

kniha druhá.

Ve Studenci dne 1. ledna 1957.

Gürtler,

prvotisk na 70

Životopis kronikáře.

Narodil jsem se 21. dubna 1895 v Klášteře / dříve skutečný klášter „bratří Cistercianků" / okres Dobruška. Otec byl obuvnický dělník domácký, pracoval pro různé židovské firmy - Abels - Traub - a celá rodina se na této práci podílela již ve školním věku. Byli jsme čtyři děti. Kromě tohoto výdělku měli jsme od správy statku knížete Golouda Mansfelda pronajato 2 ha pozemků k doplnění obživy rodiny. Při pozemkové reformě po r. 1918 byly koupeny.

V r. 1915 v neplných 20ti letech jsem jako voják byl na ruské frontě a od konce téhož roku v ruském zajetí do roku 1919. Potom jsem pracoval jako obuv. dělník, posléze samostatně. V místní obci žiji od r. 1923 - tedy 36 roků. Dříve organizovaný polštičky u strany nár. soc., od května 1945 ve straně KSČ. Prošel jsem různými funkcími samosprávy. Podrobnější můj životopis možno nalézt v I. díle kroniky na str. počínající rokem 1945 mých zápisů.

Dudka.

Úvodem:

Na posledních stranách I.ho dílu pamětní knihy Studence byly shrnuty události za posledních 50 let. Byla to léta hlubokých otřesů a změn v celostátním - možno říci světovém měřítku jak po stránce národnostní, hospodářské, sociální i kulturní. Mnohé, co našim předkům i lidem současným bylo nedostižné a přímo utopií, jest v době přítomné již samozřejmé a stále nové a nové cíle a směry razí si cestu v před.

Všechna tato léta zanechala nesmazatelné stopy i v dění naší obce. Byl to květen 1945 a zejména 25. únor 1948 v Československu, který zasáhl kořeny kapitalistického vládního systému a a nastolil vládu pracující třídy. A toto údobí nemající rovna svým rozsahem v historii lidstva, začínající říjnovou revolucí v SSSR roku 1.918 mění tvář měst i vesnic od základů. Po znárodnění bank, dolů, těžkého průmyslu a likvidaci téměř všech druhů obchodů a živností řemeslných a po zapojení těchto do socialistického hospodářství dochází ke kolektivisaci vesnice. Zemědělská družstevní velkovýroba vybavovaná postupně stroji moderní techniky zatím ne vždy a všude pokračuje uspokojivě. Myšlenka družstevní v zemědělství - jako všechno nové - nabývá jen zvolna přízvahu a důvěru mezi zemědělci a bude nutno ještě mnoho přesvědčování, aby tito upustili od hospodaření soukromého „po staru" a zapojili se do velké družstevní rodiny. Mnozí nestačili držet krok s duchem času, jiní ve stavovské pýše drží se po generace vžité tradice soukromého hospodaření na „zděděném gruntě", ale všem dnes už je jasno, že jako vymřela /ku př. u nás/ ruční tkalcovina a plně ji nahradila mechanisovaná velkovýroba, tak také nebude lze dlouho hospodařit úspěšně „po staru" na rozdrobených políčkách, že i na tomto úseku práce přivodí pronikavé změny: kolektiv a technika.

Celý státní aparát, zejména místní nár. výbory, Okr. nár. výbory, patronátní závody, brigády různých složek a korporací snaží se jak morálně, tak i manuelně podpořit tvořící se družstva a tak v souladu se státním plánem vybudovat za zaostávající soukromou malovýrobu nové prostředí, kde by nebylo vykořisťovatelů a vykořisťovaných. Není pochyb, že v tomto úsilí bude dosaženo úspěchu - dříve či později - i u nás - ve Studenci.

Ve Studenci, v lednu, 1956.

1956.

Cesty k J. Z. D.

Rok 1956 - I. rok druhé 5ti letky - podle směrnic X. sjezdu K.S.Č se vyznačuje kromě růstu těžkého průmyslu, zvýšené těžby uhlí a elekt. energie zejména zodpovědnou úlohou průmyslových pracovníků upevňovat svazek dělníků a rolníků a napomáhat budování socialisace vesnice přesvědčováním o nutnosti této, též pomocí patronátních závodů při organisování nové zemědělské soustavy i praktickou pomocí manuelní s postupným mechanisováním zemědělských prací.

Tento cíl se již těsně dotýká života a všeho dění v naší obci. Již z dřívějších záznamů je patrné, že starých hospodářů ubývá a nemají za sebe nástupce. Místní národní výbor je tak postaven před prvořadý úkol řešit v rámci svých možností obdělání takto vzniklé půdy bez hospodáře. Některým výkonnějším zemědělcům již byly takovéto pozemky dle zák. z r. 1955 přiděleny k obdělávání za zvýhodněných podmínek dodávkových. Přibývají však další dávané M.N.V. k disposici, a nebo bývají ponechávány prostě ladem - osobami práce neschopnými a přestárlými. V poslední době to jsou: Jebavý Karel č. 53 s výměrou ha, Hák Václav č. s výměrou ha, Hák Fr. č. s výměrou ha, Petr Šimek č. s výměrou ha a jiní - Rada M.N.V. vycházejíc z této skutečnosti svolala některé zemědělce k pohovoru o situaci a o nutnosti a možnostech založení J.Z.D. v obci, dále organisovala dvojice, složené ze členů M.N.V. a složek N.F., aby zemědělce seznámili o hospodaření v J.Z.D. a pro tito se snažili je získat. Celá akce neměla valného úspěchu: nedůvěra ve vše nové, obavy, že budou zkráceni na svých příjmech, že by vznikly nevýnosné investice, že by neměli zajištěno stáří výměnkem, rodová pýcha i prohistátně založená šeptanda brzdily tyto snahy.

Přes toto vše - i když nebylo docíleno kladných výsledků ihned - stala se možnost založení J.Z.D. předmětem hovorů a diskusí široké veřejnosti - zemědělců i nezemědělců. Vyslané dvojice přinesly od mnohých zemědělců závazky o dodávce svých výrobků nad kontigent. Tyto závazky byly splněny a činily úhrnem: 13.300 l mléka, 3182 kg vepřového a 7.234 kg hovězího masa, 3.345 kusů vajec a t. d.

Zdravotnictví

Ve snaze chránit zdraví pracujících občanů a pomoci všude, kde je třeba, byl rozšířen svaz českosl. červeného kříže na 110 osob - mužů i žen. Pro první pomoc při úrazech, při náhlém onemocnění a pod. bylo již vyškoleno odborně 75 osob. Dvě střediska záchranné stanice jsou vybaveny nutnými potřebami pro okamžitý zásah. - Pro matky s kojenci byla upravena lékařská - bezplatná poradna u „Bouřů".

Osvěta

Osvětová činnost vedená s. A. Hobcem, učitelem 8l. místní školy, byla poměrně bohatá: vykazuje několik divadelních her dramatic. odb. „Lidumil", řadu poučných přednášek zemědělských i zdravotnických s filmy, pořádání oslav únorových, květnových, oslavy k měsíci čsl. svět přátelství a jiné.

Na okr. spartakiadu nacvičuje 53 žáků, 43 žákyň, 18 žen a 17 mužů.

V závodě „Lenka" byl utvořen „Rudý koutek", rovněž tam bylo zřízeno a dáno do provozu druhé „Kino".

Měsíc květen bývá každým rokem M.N.V. vyhlášen měsícem čistoty: záleží v povinnosti občanů postarat se o vnější úpravu svých obydlí, úpravu veřejných prostranství, odklizování bouračů, různých nečistot a pod.

Letos byly vybudovány ke kostelu nové schody ze žuly a upraveno přilehlé prostranství. Práce vyžádaly si značného nákladu, který byl získán dobrovolnou sbírkou mezi občany a bezplatnou brigádnickou pomocí.

Staré, na mnoze už schátralé a nehygienické domky obytné se bourají a staví nové. V těchto stavbách lépe v tempu této výstavby pokračující každým rokem má naše obce uznávané prvenství na celém okrese —

Je nesporné, že všechny tyto práce v míře nemalé přispívají k zdravějšímu a hygieničtějšímu prostředí a dále jsou cenným přínosem pro lepší vzhled obce.

Úlovek

Odkudsi z pohraničních hvozdů přeběhly k nám divoká prasata. Svůj příchod oznámily rozrytými polechy v obilí, vyrýpanými polechy na lukách i v lese a vykázenými trsy řádků brambor. Bylo to koncem června v době sběru malin jahod, hub a pod. a tak méně kurážní raději prozatím tohoto sportu zanechali - nevyjímaje ani babičky s nůšemi chrastí. Za této situace místní myslivci stáli před úkolem zbavit občany i pozemky tohoto u nás nevídaného a nebezpečného škůdce — Jednoho nedělního červencového rána podařilo se mysliveci Václavu Martínkovi zastřelit statného „knůra" /Kance/. Nehledě k tomu, že ještě celý houfec unikl z dosahu jeho pušky — náš obrázek nám ukazuje jeho uspokojení s úlovkem. Dodatek: Později byly zastřeleny ještě další kusy i s „bechyní" /prasnice/ — jedno dokonce na st. silnici přejel a usmrtil autobus — Tak byly další škody na úrodách v katastru Studence zlikvidovány —

Dodávky

Rada M. N. V. sleduje plnění dodávek zemědělských produktů měsíčně dle hlášení okr. plnomocníka výkupu; sleduje, aby zásobování zejména masem a mlékem bylo plynulé, neplnič pak vede k pořádku. Kontroluje stavy hospodářského zvířectva K 31. 12. byly tyto:

skot h. plánovaný	560 Kusů,	skutečný	570 Kusů,
z toho krav	335 -"-	-"-	329 -"-
Crav v.	160 -"-	-"-	165 -"-,
z toho prasnice	24 -"-	-"-	21 -"-.

Sběr

Sběr surovin žáků místní Smiletky vynesl:

papíru	1813 kg
hadrů	290 -"-
kostí	29 -"-
železa	4192 „ a menší množství

barevných kovů jako příspěvek našemu národnímu hospodářství.

Počasí

Zima byla nad obyčej krutá se silnými mrazy. Rovněž jaro bylo nepříznivé, převládaly suché východní větry, které silně poškodily po zimě seslábělé obiloviny. Mnohá žita - méně již pšenice bylo nutno zaorat. Úrody byly celkem pod průměr.

Uzávěrka

Finanční zpráva o výsledku hospodaření místního národního výboru vykazuje:

Příjem:	Kč 266.414.62
Vydání:	Kč 252.058.34
Přebytek:	Kč. 14.356.28

1957.

Průkopníci socialismu.

cesty k J.Z.D.

Po rozšíření dopisu vlády republiky zemědělcům a družstevníkům k III.mu celostátnímu sjezdu J.Z.D. znovu u nás probíhala akce přesvědčovací, směřující k založení jednot. v zeměd. družstva a poukazováno na nutnost této nové formy hospodaření. Ale ani tentokrát nebylo dosaženo očekávaných výsledků. I když část zemědělců změnila svůj naprosto odmítavý postoj, přece jen ze „solidarity" k názorům sousedů a jiných /:jejichž vlivu podléhali/, zachovávali vyčkávací stanovisko, odkazujíce se – až podepíše ten nebo onen – – –

V následující schůzi pol. org. K.S.Č a rady M.N.V. došlo k závěrečnému jednání, kde několik drobných zemědělců, vesměs členů K.S.Č., podepsalo přihlášky do J.Z.D. Tak došlo dne 15. března k ustavující členské schůzi J.Z.D. II typu. Přítomní členové byli: Ježík František, Václavíková Božena, Tauchmanová Amálie, Šimková Božena, Tomáš Machálek a manželka a Duška Josef. Dále byli přítomni: Josef Martínek tajemník a Václav Malich, předseda M.N.V a Jaroslav Zlatník, důvěrník K.S.Č., kteří rovněž přistoupili za členy J.Z.D.

Zvoleni byli: Duška Jos. - předseda
Ježík Frant. - místopředseda
Zlatník Jar. - pokladník
Martinek Jos. - revisor účtů a
Albrecht Jan - účetní z povolání, který

se uvolil zastávat funkci účetního - pokud mu to dovolí zaměstnání mimo bydliště. Všechny tyto funkce byly čestné. Další funkce (zootechnik, agronom a j. obsazeny nebyly.

Vyhlídky k hospodaření: Pozemky družstevníků od dvou do 5ti ha rozdrobených do malých dílců byly rozhozeny od Roztok po hranici Horek. Vlastních potahů neměli kromě dvou (Dušky a Ježka), kteří měli pozemky poblíž sebe o výměře 8.78 ha a 2 páry krav schopných tahu.

Po uvážení, že i pomoc S.T.S. by nemohla být za dané situace dost dobře možná, hospodařili družstevníci se vzdálenými dílci - pro jarní práci - zatím samostatně a uvedení dva zemědělci po doplnění půdní základny z pozemků neobdělaných, které byly dříve dány k disposici M.N.V. - na 17 ha - společně.

První rozorané meze vznikly na přibraných pozemcích od. čp. 51 - kde též bylo poprve v historii Studence použito - kromě jiných těžkých strojů - též dvouřádkového sazeče brambor. Práci jeho přihlížela a obdivovala řada diváků.

Nebylo také zapomínáno na možnost společného ustájení prozatím alespoň hověz. dobytka. Za tím účelem byly podnikány různé zásahy k získání velké, opuštěné, zemědělské usedlosti čp. 17., majetek to v místě nebydlící Olgy Daňkové. Přikazovacím výměrem ze dne 30.7. čj. 657/57 - 604 byly tyto v desolátním stavu se nacházející budovy po úředním odhadu vyvlastněny a přidány do vlastnictví J.Z.D.

V téže době několik předních zaměstnanců místního závodu „Lenka" podepsalo přihlášky do J.Z.D., takže počet členů J.Z.D. stoupl na 17 a celý závod převzal patronát. Jako přední úkol si vytýčil adoptované budovy zrestaurovat na kravín pro 36 kusů dojnic. Kromě toho se patron. závod podílel na pomoci J.Z.D po stránce administrativní, ve špičkových pracích i pomocí manuelní vysíláním pracovních brigád. Celkem bylo odpracováno 2.000 hodin.

Výsledek hospodaření: J.Z.D dostálo všem svým dodáv. povinnostem, nad kontigent dodalo 26 q obilí, 170 centů brambor, mléko, vejce a jiné hosp. produkty, zajistilo osivo a sádě na zvětšenou výměru pro příští rok. Po vyrovnání fondů, dávek, brigád a jiných platů byl výtěžek rozdělen -

Během roku / do podzimu / byly provedeny místními i přispolními agitátory nové náborové akce do J.Z.D. Výsledek byl již patrnější: Noví členové: Jezdinský Josef a manželka č.p. 16, Josef Tauchman a manželka čp. 18, Ed. Grosman čp 149, Štefan Fr. a manželka čp. 70 - o málo později Chmelíková Božena čp. 255, Petr Šimek čp. 202, Jeníková Marie čp. 228 a Tomáš Ant. č. 266 vesměs zemědělci s celkovou výměrou asi 66 ha.

Následovala nová HTUP / hospodářsko technická úprava půdy /.

Za pomoci zeměd. odboru O.N.V. byla vypracována HTUP a řádný plán osevů zahrnující 103 ha zeměd. půdy pro příští rok. Do podzimních prací - kromě vydatné pomoci STS. se zapojily 3 páry koní s novými i starými /všemi/ družstevníky. Veškeré práce byly zvládnuty v čas a dobře.

Osvěta

Jako každoročně i letos bylo v únoru vzpomenuto 9.ho výročí státního politic. zvratu vlády v Čsl. republice. Odbývala se slavnostní veřejná schůze s vložkou žáctva 8mi leté školy.

Květnové oslavy : budíček, veřejné vystoupení kandidátů náf. fronty /NF/ s akčním programovým plánem, pietní vzpomínka na padlé v květnové revoluci 1945 s položením věnců a jiné -

Tělocvičná jednota „Jiskra /Sokol/ pořádala oslavy k výročí 60ti letému trvání Sokola.

K výročí /čtyřicátému/ Velké říjnové socialistické revoluce v S.S.S.R. byla uspořádána přednáška na téma : „O významu této události pro nás", zpestřená slavnostní vložkou žáků osmiletky.

Soutěž

Mezi místní obcí a Horní Brannou byla dohodnuta soutěž o lepší plnění všech úkolů spadajících do kompetence M.N.V. a při vzájemných návštěvách projednány mnohé zkušenosti k prospěchu obou místních národních výborů.

Volby do M. N. V.

Volby do místního nár. výboru konaly se dne 19. května obdobně jako ve volbách minulých, obvodů bylo však 18, /minule 12/ a každý měl svého kandidáta, který byl nadpoloviční většinou zvolen. Dva kandidáti dvou volebních obvodů neobdrželi dostatečný počet hlasů a tak v těchto obvodech byly v zákonné lhůtě volby opravné. Kandidáty si voliči vybrali ve své schůzce ze svého středu jiné a tím byly volby skončeny.

Zvoleni byli tito občané:

1.) Václav Malich
2.) Josef Martínek
3.) Zdenka Lánská
4.) Božena Václavíková
5.) Mil. Šulc
6.) Alois Čermák
7.) Josef Horáček
8.) Josef Duška

Ant. Holec
Nosek Josef
Frant. Ješík
Pavla Jeremenková
Božena Luksová
Ant. Tomáš
Frant. Štefan
Frant. Martinec
Jodas František

Prvních osm členů M.N.V bylo zvoleno do rady M.N.V.; z nich první: 1.) byl předseda, druhý v pořadí (2.) tajemník M.N.V.

Rada žen

Při místním nár. výboru jako složka N.F. „Rada žen" za vedení s. Mícové vykazuje řadu budovatelské práce: vzdělávací přednášky, jarní úklid, dohled na prodejny /kvalita zboží a čistota/ a jiné. Súčastnily se také při špičkových pracích nově se tvořícího J. Z. D.

Jednání o nové škole.

Rok od roku a stále naléhavěji se jeví potřeba nové školy. Stavba se dává každoročně do plánu M. N. V. a hledají se cesty k uskutečnění tohoto úkolu. Žádosti o stavbu nové školy táhnou se již desítky let – popsaného papíru o této akci byla by již tlustá kniha, ale valného výsledku domů dosaženo nebylo. Zavinilo to jednak nepochopení a nezájem rozhodujících orgánů a v neposlední řadě i nejednotnost a neústupnost dřívějších členů obecního zastupitelstva.

Po těchto zkušenostech byla zahájena nová jednání, se kterými byla seznamována celá široká veřejnost.

Dne 17. listopadu do mimořádné schůze M. N. V. byli přizváni za složky N. F. /národní fronty:/ za K.S.Č. n. p. „Lenka" J. Karásek, za ROH Jeremenková, za PO Jos. Edlebach, za SRPŠ / /, Jos. Tauchman, předseda, za radu žen Mičová, za SČSP / Mejsnarová, za školu s. Zelinka, ředitel.
Za tělo. jednotu „Jiskra" Šulc Václav, předseda, za čsl. červený kříž Kuřík Karel, za školní komisi Šulc Miloslav.

Po rušné diskusi bylo jednomyslně schváleno usnesení, aby byly zaslány přípisy: předs. O.N.V. s. Talátkovi, s. Dr. Smutkovi náměstku předsedy K.N.V., s. Truhlářové člence K.N.V., poslanci Ruzhovi a radě O.N.V. s odůvodněnou žádostí, aby naši věc podpořili – po případě, aby O.N.V. nám dal nevyhýbavou odpověď bude-li se škola stavět čili nic.

Podkladem těchto přípisů bylo komisionelní řízení o nutnosti školy ve Studenci za účasti okresního a zástupců krajského nár. výboru a ministerstva školství. Výsledek tohoto řízení byl neurčitý a byl také předmětem diskuse a společného usnesení všech složek N. F. Všechny tyto akce jsou pozorně sledovány všemi občany a jsou mocnou vzpruhou činovníků k dalšímu jednání až do kladného vyřízení nové školy ve Studenci.

AKCE:Z V rámci „Akce-Z byla občanskou svépomocí znovu-zřízena márnice.

Závěrka Hodnocení výsledku finančního hospodaření M. n. V. z r. 1957 jeví se takto:

plánovaný příjem: 286.400 Kč - skutečný 295.518 Kč.
plánované výdaje: 274.600 Kč skutečné 280.725 Kč.

1958.

Historie J.Z.D. ve Studenci.

Jarní setí bylo dobře a agrotechnických lhůtách zvládnuto. Setí ozimů pro r. 1958 i jarní setí bylo provedeno dle plánu dohodnutého s okresním agronomem. Představenstvo bylo rozšířeno o 2 členy představenstva a jednoho člena revisní komise. Prvním květnem přešlo J.Z.D. do III.ho typu hospodaření se společnou živočišnou výrobou. Dokončení výstavby kravína za pomoci patronát. závodu bylo v červenci. Celkový náklad i s vodovodem si vyžádal nákladu téměř 100.000 Kč. Po rozřídění skotu - s přihlédnutím k zdravotnímu stavu - byl do kravína sveden dobytek zdravý, do stáje čp. 16 tuberkulosní a do stáje čp. 149 dubiosní t.j. z t.b.c. podezřelý. V tomtéž čase byly stáje u čp. 70 upraveny pro vepřový brav a byly tam přivedeny 2 prasnice a 16 selat na výkrm. Současně bylo započato se stavbou slepičárny v objektu bývalé cihelny. Byla ukončena do konce září a 1.ho října v ní bylo umístěno 300 kusů nosnic. Stavební náklady činily 36.000 Kč. J.Z.D. obhospodařovalo 103 ha zemědělské půdy. Následkem přibrání značné výměry pozemků bez živého inventáře - t.j. pozemky, které byly předány M.N.V. k disposici - jakož i tím, že bylo po převzetí několik kusů nutno brakovat, chybělo do plánovaného stavu 14 kusů skotu (ponejvíc telat).

Přes krajně nepříznivé deštivé počasí byla úroda dobře sklizena (až na část lučních porostů (otav), ale i tak byla krmivová základna dobrá. - Družstvo použilo některé výkonné a u nás celkem neznámé stroje traktorové stanice: kromě sazeče brambor také dvourádkový vyoravač, stroj na sklizeň kukuřice a kombajn na sklizeň obilí. Kukuřice - po prve u nás zemědělsky pěstovaná - /vysoká poloha/ byla sklizena bezvadně - nutno však přiznat - kombajn na sklizeň obilí - ječmene a pšenice - se neosvědčil a musel neslavně - odejet.

Stálých pracovníků v rostlinné výrobě nebylo více než 10 – tudíž přes 10 ha na jednu prac. sílu – což i při použití některých výkonnějších strojů – ve špičkových pracích nestačilo. Bylo nutno vyžádati si brigády. Účinnou pomoci zasáhlo osazenstvo patronát. závodu „Ženka", byli účastni i členové M.N.V. a jiných složek „národní fronty", zejména pak „rada žen při M.N.V obětavě a nežádajíc na mladém družstvu úplaty súčastnila se nočních výmlatů, což i předseda J.Z.D na veřejné schůzi po zásluze ocenil. /: Mlátičky byly málovýkonné (22 coulů).

Každá družstevní rodina měla nárok na „záhumenku" t.j. pozemek o výměře 0·50 ha, který družstevník obhospodařoval i sklizel soukromě a byl z výtěžku povinen dodat 170 vajec a 300 l mléka. Potažní práci na těchto záhumenkách provedlo družstvo bezplatně – početnější rodiny a přestárlí byli z dodávky vyjmuti.

V červenci došlo k další zvýšené přesvědčovací akci samostatně hospodařících rolníků o vstupu do místního J.Z.D. Přispolní i domácí občané ve dvojicích navštěvovali zemědělce – u mnohých byli i vícekráte – hovořili s nimi o nových směrech a cílech v zemědělství i ve státě, trpělivě odpovídali na dotazy – vysvětlovali – – –

Přihlášky do J.Z.D podepsala většina domů soukromě hospodařících zemědělců. Pouze 15% ze všech zemědělců v obci (drobných) hospodařilo na dál soukromě. Přistoupivší členové si vyhradili že soukromě obhospodařovanou úrodu si také soukromě sklidí. Nebylo proti této výhradě námitek.

Vzhledem k přípravám společného podzimního osetí pro r. 1959 byla urychleně za pomoci pracovníků zemědělského odboru okr. nár. výboru vypracována nová hospodářsko-technická úprava půdy. Zmizela úzká políčka a paloučky – meze a mezičky a nastoupily hony. Podzimní práce byly za účinné pomoci stát. trakt stanice zvládnuty. Následkem těchto přměn i deštivého počasí

po celý měsíc září bylo setí skončeno až začátkem listopadu, – což s přihlédnutím k našim klimatickým podmínkám i k obvyklému setí po jiná léta jest zejména u žita hodně pozdě. Avšak nad průměr mírná a příhodná zima nedala ozimům zahynout.

6ho list. se odbývala členská schůze J.Z.D., kde byli noví členové už jen formálně přijmuti za členy J.Z.D., načež bylo znovu rozšířeno představenstvo a doplněny některé funkce.

Členové menšinového družstva měli rostlinnou i živočišnou výrobu společnou /:III. typ:/, noví družstevníci rostlinnou /: II. typ:/. Tato dočasná nejednotnost vnášela zmatky do vedení družstva.

Výsledek hospodarění na podzim 1957 a v květnu tohoto roku přešlého do III ho typu t. zv. menšinového družstva za spolupůsobení členů velkého družstva ve výroční finanční a hospodářské zprávě vykazoval:

Splnění dodávek povinných, navíc v značném rozsahu dodávky nadkontigentní téměř všech druhů zemědělských produktů, kdež nutno uvést alespoň stonkový len jako podstatný finanční činitel. Dále byly zajištěny setí a sádě a dostatečná jadrná krmiva pro příští rok. Po vyrovnání platů, fondů, brigád, daní a dávek byla proplacena pracovní jednotka družstevníka obnosem Kč 14- k tomu natura lie – uspokojující všechny družstevníky.

Úlevy 11.000 Kč poskytnuté tomuto družstvu okr. nár. výborem /:část povin. dodávky mléka převedena na nadkont.:/ použity byly pro podzimní zcelovací orbu celého velkého družstva.

Dne 10. února 1958 ve vysokém věku zemřel
pan Karel Karásek.

Jako člen strany „Lidové" zastával po řadu let různé funkce v obci. Za okupace byl jmenován (: bez vlastního přičinění a jen na krátký čas:) vládním komisařem obce Studence.

Škola

Jednání o stavbu nové 8mileté školy pokračuje -- Dle rozhodnutí ministerstva školství byla stavba povolena za podmínek: přivést vodu - prozatímní - ke staveništi, zajistit manuelní pracovníky na výkopy vodní trasy a základů.

Rada M.N.V tyto podmínky projednala, přistoupila na ně a uvedla je ve všeobecnou známost. Na to byli vysláni členové M.N.V k občanům svých obvodů k podepsání pracovních závazků na budoucí škole. Byl získán úctyhodný počet prac. hodin a nebyl konečný 13.000 Kč slíbeno, tyto závazky zvýšit, budeli potřeba.

Do popředí byla postavena otázka vody, ale i tato byla vyřešena: započato s hloubením artézské studny asi 20 metrů v louce za studní „u Trojice," odkudž bude vedena potrubím přes „Poltíkův" kopec ke škole samospádem.

MNV a složky

K zvládnutí všech úkolů na místní národní výbor kladených jest povolána řada komisí ze členů M.N.V a ze složek národní fronty, z nichž každá má svůj osobitý úkol. V tomto roce pracovala velmi dobře komise školská a finančně-rozpočtová; méně dobře bytová a zdravotní a zejména zemědělská. /:z knihy protokolů Rady M.N.V:/

Mezi M.N.V. Brannou a Studencem byla sjednána soutěž o lepší zvládnutí prací místních nár. výborů. Přes některé nedostatky /:nedostatečný stav hovž. skotu:/ dle hodnocení okresních odborníků získal Studenec prvenství a obdržel za dobře konanou práci odměnu 7000 Kč, které bylo použito ku zvelebení obce.

K 31. prosinci byl stav hov. skotu: plánovaných 570 kusů - z toho 340 krav, jest skutečně 514, z toho krav 309 jest tudíž méně o 56 kusů.

Aby členové M. N. V. mohli co nejlépe dostát úkolům k nimž je jejich funkce zavazuje, probíhalo během roku jejich školení za řízení odborníků z O. N. V

Členové M. N. V pořádaly besedy s voliči svých obvodů. Jejich připomínky a náměty referovali v příštích schůzích M. N. Výboru

Rada M. N. V. se usnesla, že posudky /Kádrové/ – pokud budou na nich požadovány – projedná za přítomnosti osob, jichž se týkají.

Letošním rokem byl zrušen ve Studenci matriční obvod řízený M. N. V. /: sňatky, narozeniny, úmrtí :/. Nadále tyto úkony vyřizuje O. N. V v Jilemnici.

Osvěta

K obvyklé a plynulé práci osvětové řadí se činnost sdružení rodičů a přátel školy /SRPŠ/. Členové jsou ve stálém kontaktu s učitely, pořádají pravidelné porady, hodnotí prospěch a výchovu dětí a hledají nové další cesty k přípravě do života mladé generaci. Nechybějí ani poučné přednášky směřující k tomu, aby názory rodičů nekřížily vyučovací směrnice učitelů, zejména při učení na podkladě vědeckém a tak nebrzdily svým dětem cestu za vzděláním.

Tělocvičná jednota „Jiskra" (Sokol) rozšířená o lyžařský odbor, vyvíjí dobrou činnost nejen v tělovýchově, nácviku Spartakiady, zájezdy, ale i budovatelskou prací: nové šatny, noclehárnu, nové schodiště, úpravu hřiště a t. d. Na okresní soutěži obdrželi: muži II. ženy a dorost I. a žáci III místo.

Dramatický odbor „Lidumil" sehrál řadu divadelních her, pozvaný Dram. odbor z Vrchlabí předvedl pásmo hudby a zpěvu. O dětském dni byla uspořádána přednáška „Slovenské národní povstání" s poučným filmem.

Služby obyvatelstvu

Po roce 1948 až 1953 většina samostatných podnikatelů postupně zanikla. Příčinou byl nežádoucí t. zv. „studný stav" v socialistickém zřízení státním. Nepatrné a „celkem málo významné zbytky drobných živnostníků likvidovali své podniky o něco později a nastoupili práci v závodech a komunálních nebo státních podnicích. Zaměstnání našli všichni. V důsledku těchto změn projevil se citelný nedostatek kvalifikovaných odborníků, kteří by kryli potřeby obyvatelstva. Byli to zejména: kovář, klempíř, kolář, truhlář, malíř, zedníci, holiči, elektrikáři a jiní. — Aby se zamezila tato ponejvíc údržbářská a mnohdy předražovaná práce „na černo" s unikáním daně ze mzdy — M. N. V. v rámci zákonných směrnic dobrovolně se přihlásivší řemeslníky, kteří by byli ochotni tyto práce konat po zaměstnání a řemeslníky důchodce sdružil pro služby obyvatelstvu. Všechny tyto úkony jsou řízeny a evidovány místním nár. výborem.

Přihlášených osob různých řemesel je 18. Postup práce a odměn jest celkem jednoduchý: Zájemce si vyžádá řemeslníka, počet hodin nebo množství práce nahlásí M. N. V. a tomuto také provede inkaso. M. N. V. po příslušných srážkách sám vyplatí pracovníka. Uvedený způsob se osvědčuje a je také přínosem do rozpočtu M. N. V.

Rozpočet

Rozpočet a finanční zpráva na r. 1958.

Příjmy vlastní:	202.100 Kč
Přídel ze stát. rozpočtu	80.000 „
Celkový příjem	282.100 „
Zvýšení ze stát. rozpočtu	83.000 „
Celkový příjem	365.100 „, byl vyčerpán.

Zvýšení ze státního rozpočtu bylo použito na vyhloubení artézské studny pro školu.

1959.

Snížení cen

Z usnesení vlády republiky čsr. došlo dne 8. března k dalšímu maloobchodního snížení cen spotřebního a některých druhů průmyslového zboží. Zejména zlevnění základního druhu potravin jest pro početnější rodiny významné – tak:

cukr – krystal	dříve	10·40 Kč	nyní	8·80	za 1 kg.
máslo výběrové	"	48·–	"	" 44·–	–"–
mouka hrubá	"	4·40	"	" 3·80	–"–
sádlo syrové	"	29·–	"	" 25·–	–"–

a další a další – –

Rovněž dětské oblékání doznalo citelného zlevnění – ku př.:

chlapecký oblek	od 2 do 6ti let	dříve 107 až 126 Kč –	nyní	94 Kč.
–"–	od 7mi do 9 let	–"– 141 Kč	nyní	111 Kč.
–"–	od 10ti do 14 let	–"– 162 až 186 Kč	nyní	130 Kč.
"	od 15ti do 17ti let	–"– 273 Kč	nyní	170 Kč.

Podobně jsou zlevněny šaty dívčí, pletené zboží, obuv, a další průmyslové výrobky.

Předpokládá-li se, že toto zlevnění ne první bylo dosaženo lepší organisací práce při zachování mezd dělníků, jsou tyto nové ceny pozoruhodné a našly také živý ohlas a sympathie u spotřebitelů.

Rozpočet

Plánovaný rozpočet na r. 1959.

vlastní příjmy	210. 100 Kč
příjem ze státního rozpočtu	28. 300 Kč
zvýšení ze stát. rozpočtu	94. 000 Kč
celkový plánovaný rozpočet	332. 400 Kč.

Lesy

Převzetí lesů státem:
Všechny lesy které byly majitkem obce t. j. „Na Stráni" „na Drahách," lesy Nedařížské, lesy po znárodnění a pozem. reformě od panství studeneckého převzaté a přidělené do správy M. N. V. a dále lesy od opuštěné usedlosti čp. 17 převzal do své správy stát. Nepatrný zbytek drobných lesů selských po vstupu majitelů - zemědělců do J. Z. D. převzal stát rovněž.

Očem se hovoří

7ho března byla vypuštěna ze S. S. S. R. jako první na světě kosmická raketa s pozorovacími přístroji ~~kosmická raketa.~~ 14. září byla vypuštěna druhá, která dopadla na měsíc. /: Viz emblémy t. j. výsostné znaky SSSR dle fot. snímků v příloze :/. V říjnu byla vypuštěna třetí raketa. Ta kroužila v přibližné vzdálenosti 7.000 Km kolem měsíce a vysílala zpět na zemi zachycované zprávy a fotografické snímky té části měsíce, který není nikdy ze země vidět t. j. té části měsíce, která je vždy od země odvrácena. /Viz fot. v příl. :/

Tyto události jsou sledovány s neutuchajícím zájmem veřejnosti a dávají podnět k živým diskusím a dohadům. Posuzovány jsou různě: u jedních s uspokojením, že to dokázal právě sovětský stát, druzí pochybovačně a nechybějí ani takoví, kteří zlehčovali tento nevídaný pokrok vědy a techniky v obavě, aby nepřišli o pomyslné nebe „nahoře."

Neunikají také zájmu občanů snahy využít těchto nových vymožeností vědy a techniky ke službě mírového budování, sledují cestu a diplomatická jednání představitele ~~ruských lidových republik~~ SSSR s. Chruščova v U. S. A., cesty prezidenta Ejsenhowera, konferenci na nejvyšší úrovni a v neposlední řadě postoj západního Německa vůči Čs. republice.

Pomník

Pomník padlých a zemřelých vojínů - místních občanů ve válce 1914 - 1918 - který stál na rozcestí při státní silnici a silnici od Boukalových směrem dolů po vsi na rohu zahrady u čp. bylo nutno v důsledku stále se zvyšující frekvence motorových vozidel na silnicích z bezpečnostních důvodů přemístit. Byl přložen na prostranství mezi školou a Kampeličkou - nyní „Pobočkou státní spořitelny v Jilemnici."

Čekárny

Již dříve stávající autobusová čekárna u „Špice" nemohla plně uspokojit vzdálenější občany a tak došlo k vybudování druhé čekárny nad „Trojicí", ani ve středu obce.

Výchova mládeže

Školská komise má ve stálé patronaci výstavbu nové školy, dává je na pořad jednání při schůzích Rady m. n. v., zúčastňuje se spolu s dalšími občany pracovních brigád, zejména však sleduje činnost a chování mládeže ve škole i mimo školu. Udržuje kontakt s učitely i rodiči žáků - neuniká její pozornosti ani chování dospělejších při zábavách a pod. Nelze opomenout ani rodičovské sdružení, které spolu s učitely dbá o dobrý prospěch a řádnou výchovu dětí.

Mičurinský kroužek při 8mileté škole řízený odborným učitelem Ant. Holcem i letos dosáhl velmi dobrých výsledků a byl vyhodnocen jako jeden z nejlepších v kraji.

MNV

~~Trestní pravomoc místních nár. výborů byla rozšířena o přestupky: § 79 /zajišťování bytů/, § 85 /potírání alkoholismu/, § 127, /občanské soužití/ od 1. července.~~

Osvěta

Jedenácté výročí státního politického zvratu v Č.S.R. bylo zahájeno slavnostním veřejným zasedáním místního nár. výboru. Přednášku o významu tohoto výročí pro nás zpestřili žáci Smiletky /: pjonýři :/ kulturní vložkou. Na to byl promítnut vhodný film „Malá neznámá země."

U příležitosti mezinárodního dne žen udělila rada M. N. V. za spolupůsobení „Rady žen" matkám s pěti a více dětmi čestný odznak mateřství. Tato pozornost byla rázu celostátního a provedena byla ve všech obcích za patronace - podle počtu dětí té - které maminky - okresního po př. krajského nár. výboru. Čestný odznak mateřství byl u nás udělen 1 matkám.

Každoročně pořádané oslavy květnové vyvrcholily slavnostním zasedáním pléna M. N. V s přiváním všech občanů. Proslov o květnové revoluci a jejím historickém významu byl zakončen kulturní vložkou „Pionýrů." Občanům, kteří padli nebo podlehli válečným útrapám v r. 1914-1918 i v květnové revoluci 1945, byla věnována pietní vzpomínka s položením věnců.

Dramatický odbor „Lidumil" sehrál div. hru „III přání."

Ke 42mu Velké říjnové revoluce v S.S.S.R. pořádal svaz čsl. svět přátelství v rámci „Osvětové Besedy" přednášku na téma: „Význam těchto událostí pro nás" a mezi občany byla uzavřena řada prac. závazků. Pionýři běželi „štafetu míru".

Během roku - kromě odborných přednášek zemědělských - probíhal cyklus vědeckých přednášek s filmy: „O vzniku života na zemi a vývoj člověka." Tyto přednášky - vysoké úrovně nebyly navštíveny tak - jak by jejich význam zasluhoval.

Na schůzi Rady M. N. V a složek dostavil se primář Dr Stejskal z nemocnice v Jilemnici a v odborné přednášce vylíčil, jak je dnes postaráno o zdraví občanů, jaká se dává péče nemocným, jak předcházet nemocem a jiné. Zodpovídal také různé dotazy.

Sucho

Po mokrém roku minulém se zima vyznačovala nepatrným množstvím sněhu a mírnou zimou. Pole, napodzim zanechaná v hrubé brázdě byla neu-lehlá, jako nadýchnutá a bez hrud, takže se neobvykle lehce a rychle dalo zasít. Stavy ozimů - většinou pozdě zasetých a neurostlých byly neuspokojivé, ale příznivé jaro přivodilo podivuhodné zlepšení. I jaře se dobře vyvíjely. Potom přišlo sucho. Zimní vláha byla nepatrná a nepršelo od začátku května do 7ho července, kdy dva dni bylo deštivo, ale nelze říci, že by namoklo. Potom nepršelo až do pozdního podzimu - a to ještě nepatrně. Léto pak bylo nad obyčej teplé. Kde jaký potůček, studánky, potok Oleška - nikde nebylo vody. Bažiny a mokřiny byly tak vyprahlé a ztvrdlé, že se po nich nechalo jezdit s nejtěžšími vozidly. Polní zvěř - zejména koroptve - dorážela až k lidským obydlím, hledajíc vodu. Nebylo ojedinělým zjevem, že pila vodu podávanou slepicím - s těmito společně. Orba po sklizni byla pro potahy obtížná a byla prováděna a valné části traktory. Ozimy se sely bez vláhy a při práci, ať už to byla orba či vláčení, nebo vyorávání brambor se zvedaly oblaky prachu. Polní práce postupovaly plynule, úroda byla sklizena bez ztrát. Sláma byla poměrně krátká /kromě u žita/, zrní pak bylo nad obyčej bohato. Úroda lučních porostů u sen byla dobrá, u jetelů slabší, u otav, které byly sklizeny brzo, nepatrná a u později sklízených téměř žádná - suchem a vedrem se ztrácely bez sklizně. Úroda brambor byla dobrá - po 1ha - 150 centů.

Nedostatek vody již od počátku července stále více postihuje zemědělce i nezemědělce. Většina obyvatelstva je donucena vodu vozit ze studny „U Džbele" nebo z nové obecní studny u Jezdinských. Velmi často došla voda i u „Trojice". Nedostatek vody byl až do konce roku a jest pociťován zvlášť v hlubokých studních nadál.

JZD

Prvním dubnem došlo ke splynutí družstevníků menšinového družstva IIIho typu s družstevníky novými IIho typu se společným hospodařením i v živočišné výrobě v jedno velké J.Z.D. Na vedoucí skupin a do představenstva byli členskou výroční schůzí zvoleni vesměs místní zemědělci: A to ve funkcích:

Hampl Oldřich, předseda
Kloučková účetní
Šimek Ota, -"-
Kočárek Ant. zootechnik
Ješek Frant skladník
Tomáš Oldřich skupinář
Tauchman Oldřich -"-
Jech Jaroslav -"-
Mádle Antonín " a dalších 5 členů představenstva. Kromě těchto byla ustavena revisní komise - předsedou Štefan Josef čp. 43

Katastr Studence byl rozdělen na čtyři pracovní úseky, každému úsekáři byl jeden úsek neboli skupina přidělena i s družstevníky téhož obvodu. Ve smyslu vzorových stanov byl každý skupinář odpovědný za práci a prosperitu svého obvodu, řídil tyto práce, všichni pak podléhali jednotnému vedení představenstva. K závažným usnesením dávala souhlas členská schůze - jako nejvyšší orgán. Schůze představenstva se konaly - kromě mimořádných - pravidelně jednou týdně - členské jednou měsíčně a byly zde projednávány všechny a nutno říct nemalé problémy nové soustavy hospodaření. Pokud bylo technicky možné, byl roztříděn jak po stránce užitkové tak i zdravotní skot a přemístěn do větších stájí. U Štefanů další adaptací byl rozšířen vepřín. Nad kravínem u čp 16 byla vybudována nová slepičárna z panelů (škvarobetonových desek) pro 300 kusů nosnic. - Přijaty byly pracovní „normy" (viz přílohu) dle nichž běžné práce družstevníků jsou roztříděny a úkolovány podle obtížnosti. Pracovní morálka dle hlášení skupinářů ve schůzích představenstva a v souhlase

s dosahovanými výsledky, byla celkem dobrá. Osiva a sádě vnesl každý zemědělec - člen J.Z.D. do společného hospodaření úměrně ke své výměře, dřívější menšinové družstvo dodalo osiva ze své sklizně hromadně.

Do jarních prací zasáhl již nový traktor - řídil jej traktorista Josef Štefan čp. 43, člen družstva. Během roku zakoupilo J.Z.D. další nový traktor a z rozpuštěné traktorové stanice dva starší, takže během roku mělo 4 traktory s vlečnými vozy, jednu novou výkonnou mlátičku, zrnomet a některé další hospodářské stroje. Jako o přednostním úkolu uvažováno bylo o stavbě kravína a některých skladovacích prostor a dohodnuto, že bude postaven za hospodářskou usedlostí Jana Lauera čp . Projekt a usazení do terénu jest již vypracován. Vlastní stavba má být provedena a ukončena v příštím roce.

Polní práce probíhaly plynule, úroda byla sklizena beze ztrát. /: Bližší údaje jsou uvedeny na předchozím listě, zn. „Sucho".:/ Nedostatek objemné píce družstvo vyrovnalo z části sklizením lučních porostů „na horách" a ponecháním jadrných krmiv - obilovin -, které letos vůbec nepodléhaly povinným dodávkám.

Mimořádně příznivý rok na sklizeň nevyžádal si plánované pomoci brigádníků, přesto však odpracovalo osazenstvo patronát. závodu „Tekslen" 1651 prac. hodin. Menším množstvím hodin se podílely složky N.F. i jednotliví občané. —

Výsledky hospodaření: Kromě ponechaných jadrných krmiv byly rezervovány osiva a sádě na celkovou zemědělskou půdu J.Z.D. - 404 ha - pro příští rok. Plánované fondy byly dodrženy a to:

nedělitelný	fond	10 %	
sociální	fond	3 %	
kulturní	fond	1 %	z čistých příjmů J.Z.D.

Na víc bylo rezervováno 40.000 Kč jako fond zajišťovací, z kterého bude proplácáno:

na každé dítě člena J.Z.D. à 40 Kč měsíčně
na dávky v nemoci 0·75% průměr. prac. jednotky v min. roce
na podporu při sňatku družstevníka 1000 Kč (na jednoho 500 Kč)

pohřebné po jednom roce práce 1000 Kč
podpora při vojín cvičení - svobodnému 1/2 prac jednotky, rodině celou,
dávky v mateřství po dobu 126 dní 0·75 % pracovní jednotky a
porodné ve výši 100 Kč.

Zbytek byl rozdělen – po vyrovnání všech položek: daní, dávek brigád a pod. na pracovní jednotky. Zde bylo dosaženo místo plánovaných Kč 10·60 – Kč 13 za prac. jednotku a naturalie 2 kg zrnin a 2 kg brambor. Ke zvýšení prac. jednotky došlo na neposlením místě sklizní kvalitního lenového semene.

Plán výkupu ve všech ukazatelích splněn nebyl, zejména v dodávce mléka a vajec byl značný schodek. Ani plánovaný stav skotu nebyl dosažen, což možno zdůvodnit nutným brakováním při převzetí skotu do družstva i tím, že zemědělci do dvou ha nebyli povinni vnosem živého inventáře a konečně, že zemědělci chovající skot nad plán, mohli tento, při vstupu do družstva - volně odprodat.

STAV

Stav hospodářského zvířectva v obci vykazuje úřední statistika k 31. 12. takto:

plánovaný stav skotu 570 kusů, z toho krav 330 kusů
skutečný stav skotu 509 kusů, z toho krav 298 – „ –
nedodržení plánu o 61 kusů, z toho krav o 32 – „ –

Plán vepřového bravu 173 kusů, z toho 25 prasnic (s 3mi přechodnými) jest splněn.

ZÁVĚRKA

Závěrka finančně-hospodářského rozpočtu M.N.V vykazuje:
příjem 332·400 Kč
vydání 332·400 „, jest tudíž vydání kryto příjmem bez zbytku.

~~41~~ 35

1960

rok bohatý na události

Územní změny

Celé území republiky Čsl. bylo rozděleno na 10 krajů a 108 okresů (: kromě území hlavního města Prahy :), čímž byly obvody krajů i okresů značně rozšířeny. Následkem těchto úprav zanikl náš okres Jilemnice i kraj Liberec. Nově vytvořený kraj východočeský se sídlem v Hradci Králové n/L. zabírá na západě Turnov a po státních hranicích Úpchlabí, Broumov, Náchod, Dobruška, Žamberk – na jihu Moravskou Třebovou a Poličku – sousedí s krajem Brno, Praha a Ústím n/L. Je rozdělen na 10 okresů. Studenec náleží pod okres Semily na severozápadním okraji kraje nově utvořeného.

V souvislosti s územními změnami okresů a krajů došlo v mnohých případech k sloučení některých obcí i jednotných zemědělských družstev. Podstatným účelem sloučení bylo utvoření větších celků, které jsou předpokladem pro plné a rentabilní využití těžkého strojového parku, které má postupně vlastnit každé J.Z.D.

Studenec Martinice

U nás došlo k sloučení s obcí Martinice a osadou Rovnáčov. Sloučena byla i J.Z.D Studenec a Martinice. Uvedeným byl rozřešen starý spor o osadu Rovnáčov – patřící k Martinicím katastrem, přes to že tvoří se Studencem téměř souvislý celek a se Studencem jest spojat terénní polohou, továrnou, školou, obchody a t.d. Rovnáčovští občané vícekrát žádali o připojení ke Studenci – Studenec tuto žádost podporoval – někdy i vyvolal – Martinice zamítaly – (: i velitel hasičů ve Studenci býval rovnáčovský občan :)

(: Z úředního záznamu v protokole rady M.N.V. ve Studenci :)
„Usnesením O.N.V. v Jilemnici byly sloučeny obce Studenec a Martinice a pro tuto sloučenou obec – v rozhodnutí ze dne 17. června 1960 č.j. vnitř. 108/60 – které bylo doručeno oběma M.N.V. – byl stanoven název Studenec – Martinice."

(: Další úřední záznam v protokole rady M.N.V. ve Studenci :)
„Plenum východočeského krajského národního výboru v Hradci

Králové neschválilo tento dvojnázev a stanovilo pro tuto sloučenou obec název - Studenec - Dvojnázev totiž neodpovídá pravidlům českého jazyka pro tvoření názvů, ani požadavkům přehledné a jasné orientace v názvech. Toto rozhodnutí jest konečné."

Někteří občané z Martinic /: místní patrioti/ dosud nejsou s tímto rozhodnutím smířeni - je vysoce pravděpodobné, že v případě opačném - kdy: by byl Studenec měl převzít název Martinice, našlo by se dost nespokojenců /místních patriotů/ i ve Studenci. -

VOLBY

Po územní reorganisaci odbývaly se volby poslanců do národních výborů všech stupňů 5 června. U nás se súčastnili voleb téměř všichni občané - voliči - volby pak samy měly ráz slavnostní. Byli zvoleni do místního nár. výboru:

Hák Miloslav	Mühl Miloslav
Matoušek Miloslav	Eckebach Josef
Jeřík František	Havlíček Karel
Horáček Josef	Hudrová Anna
Mašek Josef	Martinec František
Rösler Jiří	Tomáš Antonín
Míč Ladislav	Volech Václav
Šalda Karel	Škopán Vladislav
Šulc Jaroslav	Buchar Arnošt
Staněk Miloslav	Tichý Jan
Bartoň Miloslav	Slavík Jaroslav
Martinek Josef	Šoustal Vladimír
Lánská Zdenka	Havlíček Josef
Holec Antonín	Šimek Jindřich
Hampl Oldřich	Malich Václav

Do krajského nár. výboru byl zvolen místní občan Ota Šimek.

V ustavující schůzi poslanců M. N. V. byli tito členové pověřeni funkcemi:

člen rady Hák Miloslav, předseda;
– " – Matoušek Miloslav, tajemník,
– " – Horáček Josef, fin. rozp. ref.,
– " – Mašík Josef, škol. a kult. ref.,
– " – Rosler Jiří, výstavba,
– " – Míč Ladislav, míst. hosp.,
– " – Šalda Karel, zdravot. soc.,
– " – Ježík František,
– " – Šule Jaroslav,

Zaměstnanci M. N. V. administrativní jsou: Míčová Milada, Bucharová Jarmila, Staňková Věra a posel: Rudolf Vágner a Václav Balušek. Tato schůze i některé další byly konány ve společenské místnosti závodu „Texlen". Původní úřadovnu ve staré škole nyní nebylo dobře možno pro přílišnou vzdálenost od severní části obce používat a tak tato byla přemístěna do villy býv. tov. Tejfara na hranicích býv. osady Rovnáčova, přibližně v polovici nového, velkého Studence.

Socialistický stát

Rok 1960, který byl v pravdě historickým rokem a zaznamenal v naší vlasti i v naší obci řadu úspěchů a přeměn z individuálního soukromého hospodářství na hospodářství velkých celků vysloveně socialistického charakteru: Byly zcela zlikvidovány zbytky průmyslové nadvlády finančních magnátů, zlomena slavovská nadhazenost obchodníků a živnostníků. I v zemědělství dosáhla socialistická /: družstevní :/ velkovýroba za účinné pomoci státu rozhodující převahy. Se změnami

hospodářskými i politickými, které mění od základu tvář vesnice, ubývají i vžité zvyky a myšlení z dob kapitalismu a stále více nabývá pochopení a docenění nové, socialistické uspořádání společnosti ve státě. Na základě těchto v kostce vytčených skutečností byl – po volbách do Ustavodárného Nár. Shromáždění /: po volbách do národních výborů :/ název „Lidově demokratická republika Čsl." – přizpůsoben době a v souhlase s děním ve státě upraven na název: „Čsl. socialistická republika".

Státní znak

S touto změnou byl upraven i státní znak – lvíček na něm ztrácí korunku, znak sám pak je obohacen pěticípou hvězdou.—

MNV

Práce M.N.V. je naplánována a čtvrtletně hodnocena v plenárních zasedáních. Komise při M.N.V. a to zejména finanční, školská a kulturní, výstavba, místní hospodářství a zdravotně sociální zpracovávají příslušící jim úkoly a předkládají radě M.N.V. ke konečnému schválení. V každé schůzi rady M.N.V. jsou po pořadu jednání projednávány připomínky členů rady, v každém plenárním zasedání (jednou měsíčně) poslanci toho – kterého obvodu dávají k projednání připomínky svých voličů. V každé schůzi rady M.N.V. jest projednávána kontrola plnění plánu a hodnoceno realisování usnesení z minulé schůze.

Nutno konstatovat, že postup naplánovaných prací neliší se podstatně od prací M.N.V. minulého období, avšak zvýšená pravomoc nynějších místních nár. výborů klade zvýšené požadavky na M.N.V., zejména na příslušné komise a vyžaduje důsledné plnění daných úkolů. A byly to úkoly nemalé. Po sloučení Martinic a Rovnáčova se Studencem, tento nový Studenec čítá 2158 obyvatel. Investiční i jiné akce byly prováděny z větší části za vedení či patronace M.N.V. a zvládnutí tohoto si vyžádalo značného úsilí –

i organisační pohotovosti. Místními občany bylo v běžném roce odpracováno 60.000 brigádnických hodin na všeobecně prospěšných akcích v obci: stavba školy, výstavby JZD, bytové jednotky, pomoc žáků při špičkových pracích v JZD, vybudování samoobsluh, lyžařský můstek a jiné – Na těchto pracích podílely se všechny složky M.N.V. i N.F., v neposlední řadě i Texlen a „služby" při M.N.V. Tělocvičná jednota Jiskra vykazuje značné budovatelské úspěchy: výstavba nových místností - šaten – a lyžařského můstku železné konstrukce, na který uvolnil M.N.V. 52.000 Kč, na šatny a kabiny 42.000 Kč.

NOVÁ ŠKOLA

Není pochyb, že v popředí trvalého zájmu veřejnosti bylo postavení nové školy. – Artézská studně s přívodem vody na staveniště byla vybudována dle plánu z r. 1958. Stavební objekt nad „Strání" v sousedství sokolovny, zabírající i bývalé cvičiště orelské /: likvidovaná tělocvičná jednota. Orel :/, jest značně rozsáhlý a jest posazen po odborném sětření do nejvhodnějšího místa přibližně ve středu obce.

S vlastní stavbou započato na jaře 1959. Prováděly ji „Pozemní stavby" v Jilemnici /: stavbyvedoucí Tomášek :/. Na vodní trase vedené od artézky do 150 ti hektolitrové nádrže na Tauchmanu kopec a odtud samospádem ke staveništi školy z části skalnatým terénem, odpracovali místní občané tisíce brigádnických hodin. S vyhloubení základů, sklepů a trasy pro odpadové vody bylo značně obtížné a vyžadovalo k rozrušení tvrdé zeminy používání kompresorů. Stavební práce pokračovaly za stálé a organisované pomoci občanů – pomocných dělníků u výkopávek i přidavačů na stavbě

do samé zimy. Celkem bylo na této stavbě odpracováno 16.000 brigádnických hodin.

Betonování stropů /které byly i střechou/ bylo prováděno a ukončeno koncem prosince již za tuhých, až 20ti stupňových mrazů. — Snad tyto mrazy zapříčinily, že práce tyto nebyly či nemohly být prováděny bezvadně - snad byly i příčiny jiné — jisté je, že v dubnu 1960 v dopoledních hodinách část stropu se zřítila. Způsobený tím rachot bylo slyšet až v Popluší - vzdáleném 1a ½ km. - Ač na stavbě se již pracovalo - nikdo ze zaměstnanců nepřišel k úrazu. Po příslušných komisionelních řízeních byly zbývající části stropu odbourány. ~~Odpovědní činitelé byli pokáráni k zodpovědnosti~~.

Událost tato vyvolala ve veřejnosti ostrou kritiku: zejména bylo poukazováno na opoždění s výstavbou a značné ztráty materiálové i finanční. Nechyběly i jiné, víc či méně zdůvodněné, ale nepříliš lichotivé poznámky na adresu domnělých či skutečných viníků. —

Práce pokračovaly - a během léta byla škola dostavěna — nová - pavilonová - pohledná - 9ti letá střední škola ve Studenci — Celkový náklad - včetně vodovodu a vodojemu obnášel 1,984.000 Kč.

Při kolaudaci provedené 17. listopadu byla vytknuta ještě řada nedostatků jež mají býti odstraněny /: některé z nich a ne maličké nejsou uvedeny do pořádku do dnešních dnů, t.j. 30.3. 1961 :/.

Dne 20. listopadu - za účasti úřadů, všech složek N.F., a velkého počtu občanů místních i ze sousedících obcí byla škola slavnostně otevřena. Soustřeďuje žáky všech stupňů a „Družinu" — celkem 229 žáků.

Škola je vybavena novým, moderním zařízením a nábytkem, školní pomůcky dostávají děti zdarma. /ze státních prostředků/.

Byt pro školníka, tělocvična a stravovací část nebyly zatím pojaty do projekce a tak ani postaveny. Pro kuchyň byly nouzově adoptovány bývalé kanceláře a světnice pro dělníky

„Pozemních staveb" a tělocvična je používána v sokolovně.

Učitelský sbor:

s. Zelinka Jos., ředitel,
s. Holec Antonín, zást. řed.,
s. Petříková Eva,
s. Valentinová Milena,
s. Jirsová Květa,
s. Hrubý Jiří,
s. Míčová Marie,
s. Pochopová Věra,
s. Chuchlíková Alena,

Mateřská školka / proti Texlenu / byla rozšířena o 1 třídu.

KULTURA

Činnost osvětové besedy prováděná podle schváleného organisačního řádu vykazuje v uplynulém roce zvlášť bohatou náplň. Během roku probíhala řada akcí: v lednu vzdělávací přednášky: „o vzniku života na zemi" a „původ náboženských představ" / s. Rydval /, měsíc zemědělské literatury: besídka s výstavkou, škola - Pionýr: lyžařské závody, Jiskra: lyžařské závody a nácvik na Spartakiádu. Dramatický odbor „Lidumil" několik dobře sehraných divadelních představení a místní biografy / u Višňáků a v Texlenu / přivedly řadu dokumentárních hodnotných filmů. Byla provedena zdařilá tělovýchovná akademie, vzpomenuto únorových událostí a další akce, které byly k jednotlivým výročním dnům uspořádány složkami N. F. v rámci O. B. Svátku práce súčastnilo se ze Studence manifestačně 500 osob v okr. městě Jilemnici.

Zvlášť významně bylo oslaveno výročí 15té od našeho osvobození Rudou armádou 9. května 1945. Slavnost začala budíčkem závodní hudby „Texlen". V 9 hodin byl sraz občanů u pomníku padlých. V proslovu / s. Duška / bylo vzpomenuto našeho

osvobození hrdinnou sovětskou armádou a těch, kteří položili životy za naše osvobození z jařma hitlerovských okupantů, bylo vzpomenuto obětí první světové války a fašistické persekuce, bylo vzpomenuto našich občanů zastřelených německou soldateskou v květnové revoluci, byly připomenuty Lidice a Ležáky. Byla hodnocena politická situace a revanšistické snahy pokiterovského Německa. Byl připomenut i Fučíkův odkaz: „Lidé bděte". Slavnost byla obohacena vhodnou vložkou Pionýrů místní školy. Hudba zahrála naší i sovětskou hymnu a za smutečního pochodu byl položen věnec k pomníku padlých v první světové válce i na rovy občanů zastřelených okupanty.

Průběh slavnosti měl důstojný a pietní charakter. Súčastnily se všecky složky N. F. (částečně v krojích), Pionýři, žáci i občané v hojném počtu. Následovalo veřejné slavnostní zasedání M. N. V., kde bylo některým nejpotřebnějším důchodcům oznámeno zvýšení jejich důchodu. –

Bylo uspořádáno několik kulturních večerů s návštěvou ne zcela uspokojivou a zájezdy: Textlon, škola, J. Z. D.. Úspěšně byl zakončen nácvik tělovýchovné jednoty „Jiskra" na II. celostátní Spartakiádu v Praze. Této se súčastnilo (mimo necvičících a Martinic): mužů 17, žen 20, dorostenek 12, žáků 28, žákyně 4. Na vystoupení okresní a krajské Spartakiády byla účast masová.

Požárníci se súčastnili soutěže v Horní Branné a byli hodnoceni: dívky I., žáci II., dorostenci a muži III. místo.

V rámci obvyklých oslav v měsíci československo-sovětského přátelství byla pořádána 7. 11. štafeta míru a přátelství, film: „V ohni a bouři", výstavka literatury sovětských autorů a jiné –

Snad poprvé ve Studenci byla slavnost u příležitosti štafety poselství dobře organisována osvětovou a školskou komisí a měla nezvyklé početnou návštěvu.

Na ukončení měsíce čsl. sovět. přátelství bylo 13. 12. veřejné slavnostní zasedání M. N. V. Proslov měl předseda s. Hák.

TEXLEN

Textilní závod ve Studenci zaměstnává 350 - 400 zaměstnanců. Výrobní plán byl splněn na 100% ke dni 19. prosince při dvousměnném provozu, čímž byla zakončena II. pětiletka. Do konce roku t.j do nastoupení III. pětiletého plánu bylo vyrobeno zboží na víc v hodnotě 1,113.470 Kč.

patronát

Od vzniku J.Z.D. ve Studenci v r. 1957 má závod nad tímto družstvem patronát. O účinné všestranné pomoci, zejména v prvních létech svědčí stovky a tisíce odpracovaných brigádnických hodin a to nejen při zemědělství, ale i odbornou pomocí kováře, strojníka, elektrikáře i vodaře - bez jejichž práce by prosperita družstva byla sotva dobře možná. - I v tomto roce zaměstnanci patronátního závodu odpracovali v J.Z.D. 3.110 brigádnických hodin. Kromě toho - vybráním nánosu ze závodního rybníku nákladem 78 tisíc Kč - věnovali družstvu mnoho m³ dobré kompostní hmoty - Patronát ovšem trvá i nadále.

práce

V závodě došlo k přemístění technických kanceláří do nových místností, byla dokončena dostavba internátu a byly vybudovány čtyři bytové jednotky v ceně 398.000 Kč.
Náklad na přístavbu postřikárny a skladu válů činil 100.000 Kč.
Prvního března byla provedena přestavba dělnických mezd. I když k této úpravě měli někteří zaměstnanci určitou nechuť - snad nedůvěru - /některé výkony byly nově hodnoceny/ - práce jen přinesla celkové zvýšení dělnických mezd v průměru o 3 až 5 %.

kultura

Jak po stránce technického vybavení závodu, pracovního prostředí, bezpečnosti při práci i hygieny jest tento na výši. Zaměstnanci mají k dispozici lékaře /2 x týdně přímo v závodě/ zubního technika, závodní jídelnu, společenskou místnost, biograf /promítá jednou týdně i pro nezaměstnané/, knihovnu, záv. hudbu - Denní 10ti minutovka seznamuje osazenstvo s prací na závodě, podává zprávy o politické situaci doma i za hranicemi, pořádá vzdělávací přednášky a pod.

JZD

Jednotné zemědělské družstvo obhospodařuje 499·93 ha zemědělské půdy, z toho 146·94 ha orné a bylo rozděleno na tři skupiny. Nově zvolení skupináři jsou: Jan Tauchman č. 41 /: dolní skupina :/, Jaroslav Tomáš č. 13 /: Kostelecká skupina :/, v horní skupině zůstal nadál Oldřich Tomáš č. 248. Na místo účetního Oty Šimka, který byl zvolen do K. N. V. jako poslanec, byl okr. nár. výborem dosazen dřívější tamní zaměstnanec Josef Havlíček z Martinic. Také zootechnička byla dosazena okr. nár. výborem.

provoz

Stav ozimů byl většinou dobrý, jaře byly v agrotechnických lhůtách a řádně zasety, počasí bylo příznivé – takže úroda, zejména obilovin, byla nad průměr bohatá. Seno bylo sklizeno bez ztrát. Zato ve žních a trvale až do pozdního podzimu nastalo nepříznivé dešťové počasí. Přes to byly žně zvládnuty dobře; okopaniny i len – i když při ošsových ztrátách byly rovněž dobře sklizeny. Hůře bylo s otavou luční i jetelovou: usušila se jen z části, z části byla zkrmována „na zeleno", z části byla znehodnocena posekaná /: v kupkách, zbytek zůstal neposekán. Vzniklé ztráty nemohla plně nahradit ani píce nasušená a přivezená „s hor", takže tuto objemnou krmnou základnu nutno pokládat za málo dostatečnou. „Na zeleno" byla skrmována i kukuřice. Krmná základna byla doplňována jadrnými krmivy z vlastních zdrojů.

Podzimní polní práce /: pro r. 1961 :/ setí i orby dobře zvládnuty.

Chybějící stav skotu byl během roku doplněn.

Družstvo se vyrovnalo s plánovanými dodávkami státu, v některých produktech je i překročilo /: brambory :/, u mléka a vajec vzniknul schodek: předpis vajec 46.000 Ks, dodáno 33.518 Ks, dluh 12.482 kusů, mléka nedodáno 70.000 litrů.

Přes tyto přechodné nedostatky /roztříštěná výroba/ nepochybně i zásluhou kvalitní sklizně lenu a semene bylo umožněno plánovanou jednotku 13 Kč a naturalie na 18 Kč a naturalie – což bylo členy J.Z.D. přijmuto s uspokojením a pobídkou k další práci.

Brigádami patronátního závodu bylo v družstvu odpracováno 3.110 hodin.

Po předběžných přípravných pracech bylo přikročeno ke stavbě kravína 1. dubna. Voda jest přiváděna potrubím z vodní nádrže pro školu „na Tauchmanovém kopci. /: Také několik sousedů

investice

jest k odběru vody z tohoto zdroje připojeno :/.

Dozor na stavbu vedl s. Jiří Strnad, stavební technik a zaměstnanec okresních stavebních podniků /O. S. P./ v Jilemnici. Stavba - plánovaná na 96 kusů byla rozšířena na 104 kusů dojnic. Na stavbě pracovala 6-9 členná skupina družstevníků a 3 nečlenové zedníci. Brigádnicky pomáhala „Myslivecká společnost /: z části zdarma :/ a několik zaměstnanců patronátního závodu. Celkem bylo použito brigád na stavbě v míře zcela nepatrné - větší pomoc nebyla nutna, ani žádána. Stavba včetně příjezdové silnice byla skončena dle plánu, t.j. do konce roku a vyžádala si nákladů 587.000 Kč proti plánovaným 700.271 Kč. -

Současně se stavbou kravína došlo k další investici. Byla postavena v dolní části obce na stráni „pod Františkem montovaná slepičárna pro 450 kusů nosnic a již od července plní své poslání. Voda k slepičárně jest přiváděna potrubím od adoptovaného /starého/ kravína čp. 17. Plánovaný náklad činil 940.331 Kč - skutečně bylo prostavěno 560.876 Kč.

Při státní silnici /v blízkosti nového kravína/ koupilo JZD od J. Makovičky garáž za 10.000 Kč a používá je za garáž a opravárskou dílnu. Dále nakoupilo řadu hospodářských strojů a nářadí, další vlečné vozy a traktory - jako nezbytné, i když dosud plně nepostačující zařízení - k dalšímu řádnému provozu J. Z. D.

Na všech akcích podílí se M. N. V. /: drtič kamene, přemístění úřadovny družstva :/ a t. d.

poznámka

V souvislosti s územními změnami bylo sloučeno i JZD Studenec a JZD Martinice se svými 247.59 ha i s Rovnačovem, takže nové družstvo obhospodařuje 747.52 ha zemědělské půdy. Sloučená JZD ukončila běžný hospodářský rok svou samostatnou hosp. uzávěrkou a společné hospodaření nastalo prakticky 1. lednem 1961. Záznamy o JZD i jiné kronikářské zápisy o Martinicích nejsou zde dosud uváděny.

ROZPOČET

Plánované příjmy M. N. V. vlastní	234.400 Kč
podíly na státních daních	46.000 „
příděl z vyššího rozpočtu	249.000 „
úhrn rozpočtových příjmů	529.400 „
plánované výdaje celkem	529.400 „

ZÁVĚR

Rok 1960 prožíváme ve znamení II. pětiletky s nástupem do pětiletky III. Charakter naší obce i občanů se mění od základu. Jako od r. 1948 v průmyslu, tak i v zemědělství v době současné jest rozhodujícím faktorem socialistická velkovýroba a každým jejím kravínem či traktorem nabývá na popularitě, upevňuje svou životaschopnost, kácí přežité modly a utváří nového, socialisticky myslícího člověka. Za řádnou práci vyšší pracovní jednotka /a tím i vyšší životní úroveň/, starobní důchod, bezplatná lékařská péče, příspěvky nemocenské a mateřské, výpomoc při sňatku i úmrtí a t. d. – to jsou skutečnosti – i když teprve v začátcích a dosud ne na výši průmyslového pracovníka – které přesvědčují, že ne vždy je dobré staré. Možno říci bez nadsázky, že by se již dnes našlo málo pracujících zemědělců, kteří by toužili hospodařit samostatně – po staru. Nepatrný zbytek drobných a nejdrobnějších zemědělců /většinou jako zaměstnaní vedlejší/, kteří v družstvu nejsou a obhospodařují celkem ha zemědělské půdy, – nepřipadá v úvahu.

Rušivým elementem zasahujícím do našeho cílevědomého mírového budování zůstává trvale vládnoucí klika západního Německa a řada dalších kapitalistických států a jenom síla s námi spřátelených zemí v čele se Sovětským Svazem a vykořisťovanými celého světa dává nám záruku dalšího budování vždy lepších zítřků pro nás i naše děti.

1961

CELOSTÁTNĚ — ba možno říci, že tato stať i když se přímo dotýká všech občanů a celé naší republiky — daleko přesahuje hranice našeho státu a snaží se zachytit alespoň v kostce události světového významu. Zprávy tyto jsou zachyceny z denního tisku, rozhlasu, různých relací a pod.

Jsme svědky zvratu ve vývoji lidské společnosti. Tím, že socialismus předstihl kapitalismus v řadě důležitých vědeckých i technických odvětví / říká se v programu XXII. zasedání S.S.S.R /, dal do rukou miruminilovných národů mohutné materiální prostředky ke zmaření imperialistické agresse. Zbraně, jež svým technickým určením mají ničit lidské dílo, se náhle v rukou občanů socialistických států obracejí ve svůj protiklad a mají úlohu mírových strážců. —

Připomeňme si jen několik důležitých událostí v zemi našeho přítele a spojence S.S.S.R. v tomto roce: „4. února vypuštěn kosmický koráb o váze 6.483 kg; 9. března vypuštěna kosmická raketa o váze 4.700 kg, která vynesla do kosmického prostoru kabinu se psem; 12. dubna vypuštěna kosmická raketa o váze 4725 kg s prvním letcem kosmonautem majorem Gagarinem, který obletěl jednou zeměkouli a přistál v určeném prostoru. 6ho srpna vzlétl další kosmický koráb „Vostok 2" s majorem Titovem. Jeho loď vážila 4731 kg a let trval již 25 hodin. Za tuto dobu obletěl zeměkouli 17 krát a vrátil se v určeném prostoru. — Byly provedeny pokusy s dalekonosnými raketami na vzdálenost 13.000 km a dopadly sotva 1 km od cíle. To byly tak nesmírné úspěchy, že se nad nimi vědcům a odborníkům všech zemí do dnes tají dech. —

Přes tyto skutečnosti návrhy sov. svazu při zasedání OSN v Ženevě na zastavení jaderného zbrojení s příslušnou vzájemnou kontrolou - jako I. stupeň k mírovému jednání - nebyly přijmuty. Západní státy se snažily vnutit sov. svazu kontrolu nad jader. zbrojením bez odzbrojení, zatím co Francie porušovala moratorium

nad nuklearními zbraněmi. Ani druhé jednání konané t. r. v Ženevě nebylo úspěšné a tak dle prohlášení zástupců SSSR opět se ocitlo ve „slepé uličce" pro neupřímný postoj západních kapitalistických států, kteří se jen snažili získat čas a o uzavření skutečné dohody neměli zájem — vynakládajíce na zbrojení fantastické sumy peněz. Lidstvo však chce žít v trvalém míru ve světě bez válek a zbrojení. Návrhy social. států na trvalé a úplné odzbrojení, jakož i snahy po úplné likvidaci kolonialismu odpovídají zájmům všech mírumilovných národů a vytvářejí stále mocnější síly míru na celém světě.

Naléhavým úkolem k zlepšení mezinárodní situace v Evropě jest vyřešení německé otázky. Nelze nevidět, jak roste síla militaristů a revanšistů dnes již pevně sedících v sedle něm. spol. republiky a org. „Nato". Do cíla tohoto útočného paktu byli se souhlasem bývalých spojenců sovět. Ruska postaveni váleční zločinci Speidel, Heusinger a Forth. — Pro vlády a státníky Spojených států, Velké Britanie a Francie dává sovětský návrh na mírovou smlouvu s oběma německými státy plnou možnost prokázat snahu o mírové řešení. —

Lidem socialistického Československa není třeba v současné době obšírně vykládat, jaký zájem mají na mírovém řešení německé otázky. Po celá staletí žili naši národy - zejména Češi - pod tlakem expanse vládnoucích tříd Německa. V životě dnešního pokolení se potkává rozdílná skutečnost z obojího Německa. Toto pokolení poznalo nejnestvůrnější výraz něm. fašismu a imperialismu a je na nás, abychom mladším spravedlivě vylíčili jeho násilnické metody; a setkává se také s druhým Německem - demokratickým a socialistickým. Německá demokratická republika ve svých vztazích k republice naší zúčtovala s militarismem a fašismem i s povýšeností „panské passy" a uplatňuje, jak vůči nám, tak i vůči ostatním sousedům zásady proletářského internacionalismu.

/.

Denní zprávy potvrzují skutečnost, že německá spolková republika je stále více pod rozhodujícím vlivem buďto těch osob, nebo lidí jejich druhu, kteří u nás za hitlerovské okupace plnili úkol barbarského vyhubení našeho i jiných národů v Evropě. Nám jde o to, aby hranice naší vlasti, které záslukou socialismu zvítězivšího v Polsku, Maďarsku a německé dem. republiky byly navždy hranicemi přátelství a na dalších úsecích hranicemi míru. Nám jde o to, aby tvořivá práce našeho lidu nebyla ničím narušována a věříme, že „Mnichov" a r. 1938 se nebude opakovat.

MNV

Práce místního národního výboru - jako řídícího a dohlédacího orgánu samosprávy - probíhala dle připraveného a schváleného plánu. Byly do ní zapojeny komise: finanční, zemědělská, školská a kulturní, zdravotní a sociální, bytová a stavební. Jedním z přídních úkolů M. N. V. bylo upevňovat sloučená družstva / Studenec - Martinice - Rovnáčov / a usměrňovat plnění státního plánu ve výrobě i dodávkách - mít v stálé patrnosti investiční výstavbu J.Z.D. - zajišťovat a organisovat prac. brigády - potřebné ve špičkových pracích zemědělských i ve výstavbě. Na tuto pomoc se zapojilo osazenstvo i poslanci M. N. V. se složkami N. F. /: Jiskra, Požárníci, Čsl. červený kříž, Výbor žen, Myslivecká společnost :/ příkladnou manuelní prací - většinou bez úplaty. Občané odpracovali více než 6.000.- a žáci Ptiletky ve Studenci přes 3.000.- brig. hodin. Rovněž patronátní závod „Textlen" měl na pomoci v zemědělství i na inv. výstavbě podíl nemalý. -

výstavba

Byla dokončena výstavba lyžařského můstku nákladem 60.000 Kč – požární nádrž v Rovnáčově – úprava II. odd. mateřské školky ve staré škole – nákladem 15.000 Kč – vybudování II. samoobsluhy „u Sedláčků čp 29" – na opravu obecních cest / místní komunikace / 13.720 Kč – vodní hospodářství 1.133 Kč –

Jako stavby soukromé bylo povoleno a z větší části dostaveno osm rodinných domků a provedeno 24 různých bytových úprav a přístaveb.

Jednáním o místním rozhlasu se zabývalo téměř každé zasedání M. N. V. – zatím však nebylo docíleno žádoucího výsledku a tak občané nemohou být zatím tímto plně vyhovujícím způsobem seznamováni s dením v obci.

kultura

Na bohaté činnosti kulturní a osvětové – kromě příslušné komise – podílí se téměř všechny složky náz. fronty. Byly pořádány každoročně se opakující celostátní oslavy –: Vítězný únor – 1. máj, 28 říjen, měsíc čsl. sovět. přátelství a další – které byly již vícekrát podrobně zachyceny. Zvláštní pozornosti si zaslouží letošní 1. máj – neodbývaný jako minulá léta v Jilemnici, ale byl uspořádán v naší obci. Na slavnostní shromáždění před sokolovnou dostavily se průvody občanů z přilehlých obcí /:bývalých Martinic a Rovnáčova:/, Lhoty Žálesní, Bukoviny, Čisté u Horek, Horek a Olešnice. Pionýři a děvčátka v krojích zpestřovaly slavnost, která měla důstojný průběh. Účinkovala místní kapela.

Během roku byly absolvovány 4 přednášky zemědělské, 9 akcí zdravotnických, 7 ekonomicko technických, 7 přednášek a besed o společenské výchově, 2 besedy o knize a další. Úspěšně byla provedena přednáška z cyklu: „Poznáváme a vychováváme člověka" a řada akcí s tendencí zvyšování všeobecného a odborného vzdělání, na nichž se podílela: Závodní škola práce, družstevní škola pro členy JZD, Výbor žen – kurs šití,

proškolování občanů v požární ochraně, lidová knihovna, besedy s účastníky zájezdu do J.S.S.R. a jiné – V péči o bohatý, kulturní a společenský život a výchovu uměním – divadelní představení – besídky pro velké i malé a pod. – bylo provedeno dalších 16 akcí. Některé vykazují slabší návštěvnost. K nim řadí se místní „kino" /: Není pochyb, že na slabší návštěvnost „kina" u Višňáků má vliv neuspokojivá akustika a na obě „kina" /:II. v závodě Texlen:/ stále rostoucí počet televizních přijímačů:/. V pionýrském táboře ve Stráži pod Ralskem bylo na rekreaci 21 našich pionýrů.

péče o zdraví

Kromě I. pomoci pracovníků čsl. červ. kříže a poradny pro matky a kojence jest v nově upravené budově závodu Texlen zařízena lékařská ordinace, kde obvodní lékař 3X týdně ordinuje. V téže budově jest ordinace zubního technika – ord. 2X týdně. Služby všem občanům vyžadujících ať již pomoci lékaře, nebo ošetření chrupu jsou bezplatné.

Pro záchranu lidských životů přihlásila se řada občanů jako dárci krve k léčebným účelům. Dvě osoby darovaly svou krev již dvacetkrát, dvacet osob – každá – desetkrát.

VOLBY

Vláda republiky, uvádějíc v praxi zásady demokratického státního zřízení na široké účasti lidu ve správě státu, vyhlásila volby soudců z lidu. Byly konány 3ho prosince. Zúčastnili se jich podle svých volebních obvodů /okresů/, ze kterých byli navrženi i kandidáti na soudce z řad voličů – všichni plnoletí a svéprávní občané celé republiky. Provedení voleb samých – jako prvních toho druhu – mělo charakter voleb poslanců národních výborů.

Byli zvoleni za soudce z lidu: Václav Malich čp. , Hynek Ulvr čp. dělník a Vasil Mikulajnič čp. důchodce, za soudce z povolání: Alois Horáček ze Železného Brodu.

J.Z.D

počasí

povodeň

Od r. 1940-41 a zejména v posledních létech byly zaznamenány neobvykle mírné zimy. I letošní zima byla velmi mírná. Mrazy do 20ti °C byly od 18. do 24. prosince 1960, později byly daleko slabší – nebo jen t. zv. přímrazky. Jaro bylo přiblíženo k našim klimatickým podmínkám – ranné a celkem příznivé. V březnu se již pracovalo na poli, takže jarní práce byly dobře zvládnuty. Vyhynutí podzimních osevů nebylo. Snad příliš rannym rozpučením ovocného stromoví a nějakým opožděným mrazíkem – snad i z jiných příčin, ale ovoce tohoto roku bylo velmi málo. Výjimku činily jen plané a poloplané třešně na Horce a Strážníku. —

Koncem května začalo trvalé deštivé počasí. Porosty, zejména louky a jetely bujně rostly, takže již počátkem června bylo započato s kosením. 4ho června došlo k neobvyklému rozvodnění potoka Olešky. ! Poslední podobná „velká voda" byla v červnu r. 1926. Uvádím stručný záznam: „Za poledne, kdy ve středním a dolením Studenci bylo slunečné, teplé počasí byl na severním okraji studeneckého katastru t. zv. průtrž mračen. Bylo zatopeno nádvoří místní továrny a okolí a téměř 1m sloup vody hnal se souběžně s Olškou k dolenímu konci obce. Požárníci, za nimiž se valila voda a brala sebou kupy sena ze zahrad, dříví a vše co nebylo připevněno, běželi po vsi směrem dolů a burovali nic netušící občany. V 1/2 hodince byla zatopena z větší části i silnice. Voda vnikla do mnoha chalup a chlévů. Ještě týž den však opadla. Brzy na to došlo alespoň k částečné regulaci potoka Olešky. – tolik o povodni r. 1926 — Voda se rozlila od závodu Texlen po přilehlých lukách a zahradách široce, téměř po celé délce Olešky až do doleního konce obce. Most u Džbele přes silnici nemohl vody pojmout a tak se tyto rozlévaly po silnici a zahradách, tvoříce tak hučící jezero až po čp. 100. Mnohde vnikla voda i do obydlí. Pokosená tráva byla odplavena, nepokosená byla naplavenym bahnitým nánosem zne-

hodnocena. Na své přišla naše mládež, která za poměrně příznivé teploty vody v koupacím úbou zkoušela plavecké umění s velkým elánem na vorech a neckách. – Deštivé počasí – s výjimkou tho týdne v červenci – převládalo až do října. Seno luční i travopolní se sklizelo jen pomalu, mnohdy ve stavu značně znehodnoceném, nebo znehodnocena zůstala nesklizena. Ani žně nebyly lepší. Přes to však obilí i když převážně vlhké, bylo sklizeno beze ztrát. Ovšem ke ztrátám přece jen došlo: značná část vymlátěného zrní – pšenice – musela být dosušena umělé, souvislé na „Stráni byla z části znehodnocena přílišným (znehodnocení) polehnutím. Výňatek z „Rozvoje ze dne 20. ledna 1962 uvádí:

požár

„Dne 22. prosince m. r. vznikl požár ve stodole Ed. Grossmanna ve Studenci, kterou používalo místní J.Z.D. Stodola a v ní uskladněný oves z 12ti hektarů byly zničeny. Navíc se znehodnotila kompletní mlátící soupava a drobné hospodářské stroje. Družstvu tak vznikla škoda ve výši asi 50.000 Kč. Poškozen byl i družstevník Grossmann. Vyšetřováním se bezpečně zjistilo, že příčinou požáru bylo samovznícení ovsa, který byl do stodoly svážen vlhký a skladován ve vysokých vrstvách."

Otavy se z větší části zkrmovaly na „zeleno". Krmivovou základnu podstatně zachránila kukuřice na siláž.

Po celou vegetační dobu mokré počasí velmi škodilo růstu i sklizni brambor zejména na těžších půdách /u Hlouk/, takže výnos klesl hluboko pod průměr – místo plánovaných 160 q – byl průměr sklizně 90 q po jednom hektaru. V říjnu převládalo pěkné počasí, takže podzimní orby a setí ozimů bylo úspěšně zvládnuto.

patronot

Krajně nepříznivé, deštivé počasí narušovalo špičkové sklizňové práce a úspěšné zvládnutí těchto úkolů vyžadovalo neobvykle vysokou potřebu brigádnických pracovních hodin. K uvedené již pomoci z řad

složek, občanů a žáků řádí se účinná pomoc patronátního závodu „Texlen". Ve špičkových pracích se denně v závodě scházela pracovní skupina a řešila potřeby dne v J.Z.D. Tak závodní složky provedly 8 nočních výmlatů u dvou mláticích, údržbáři zhotovili novou hřídel k mláticí – když družstvo marně usilovalo získat tuto součástku náhradní – Pomoci při svozu se súčastnily i závodní nákladní auta s pomocnými silami. Dobrá organisace, kterou v závodě zajišťoval předseda záv. výboru s. Čermák, byla se strany J.Z.D. plně podporována i doceněna a nebylo nedostatků. Většina brigádnických hodin byla odpracována po pracovní době v závodě a o nedělích. Celkem odpracovali zaměstnanci závodu 5.300 hodin při špičkových pracích na senosečí, žních a bramborách.

Závod nezapomněl ani na pomoc při investiční výstavbě družstva a vyslaná čtyčlenná stavební skupina pracovala plně 3 týdny na výstavbě nového kravína. Plného uznání zaslouží zejména ta skutečnost, že závod při této pomoci v zemědělství, dostál i všem povinnostem a závazkům, daným mu prvním rokem III. pětiletky.

Výsledek hospodaření

Výměra půdy v JZD k 31. 12. činí 719.52 ha, z toho orné 461.37 ha.

Výnos z 1. ha	plánovaný	skutečný
pšenice	22 q	27.82 q
ječmen	20 "	20.20 "
oves	20 "	20.— "
Len - stonky	25 "	25.— "
" semeno	4 "	2.83 "
Brambory	168 "	90.67 "
sena	38 "	44.50 "

Stav skotu: 1. ledna 1961 Ks 594 z toho krav 275 Ks
31. prosince –"– " 657 –"– 290 "

Stav vepř. bravu: plán " 176, skutečnost 202 " /k 31.12./
Mléko ... plán 573.080 lit., skutečnost 556.356 litrů.
vejce ... –"– 70.000 Ks, –"– 100.445 Ks.

Celkový příjem JZD činí 2,552.966 Kč /plán: 2,343.900 Kč/.

vydání

Vydání na výrobu celkem	1,032.550.08	Kč
Daně, pojistné a úroky -"-	146.035.06	"
Příděl nedělitelnému fondu	126.695.–	"
Příděl nedel. fondu na splát. inv. půjček	51.060.–	"
Příděl provoz. zajišťovacímu fondu	26.014.42	"
Příděl soviál. fondu	102.120.–	"
Příděl kult. fondu	25.530.–	"
Členům za nevydané naturalie	34.599.70	"
Členům za pracovní jednotky	956.362.42	"
Celkové vydání J.Z.D činí	2,552.966.–	"

Celkový počet odpracovaných jednotek činí 73.566.34
Průměr pracovní jednotky na 1 ha činí 104 Kč, s investiční výstavbou 107.13 Kč. Výše pracovní jednotky je 13 Kč a naturalie v hodnotě 2.35 Kč.

Počet členů JZD jest 191 – stálých pracovníků 141 a jsou zaměstnáni: v rostlinné výrobě 90 osob
v živočišné 38 –"–
v přidružené 1 –"–
v stavební 9 –"–
správa a řízení 8 –"–

Věková hranice družstevníků: více než 60 let – mužů 33, žen 31.

V celkovém vydání J.Z.D. jsou zahrnuty přímé náklady na živočišnou výrobu /: nákup krmiv, skotu, drobná zařízení a opravy v kravínech :/ a činí 295.21 Kč na 1 ha zemědělské půdy.

výstavba

V rámci investiční výstavby bylo prostavěno 710.000 Kč – Byla uvedena do provozu tato zařízení: IIhý kravín pro 96 dojnic, mostní váha, 3 silážní jámy, skladovací kolna a započato s další skladovací kolnou, 2 kravíny byly omítnuty a provedena hrubá stavba třetího kravína, čímž byl splněn státní plán investiční výstavby až po zastřešení, které pro nepříznivé počasí nebylo možno dokončit.

Tyto investiční výstavby jednotlivě vyžádaly si

těchto nákladů:

Dokončený kravín IIký pro 96 kusů / stavba z r. 1960 – /
čerpáno 585.000, hodnota 700.000 Kč

Mostní váha,	Studenec	"	29.050	"	40.000 "
Silážní jámy,	/Martinice/	"	22.700	"	59.800 "
Silážní jámy,	Studenec	"	24.400	"	53.100 "
Skladovací kolna	/: Martinice /	"	129.500	"	217.000 "
Hrubá stavba dalšího kravína,	Studenec	"	279.500 Kč		

K dalším investicím dlužno přičíst výkonný strojový park, nutný k řádné družstevní zemědělské velkovýrobě, který se každoročně doplňuje. Letos byl obohacen – kromě jiného – o nakladač břemen /jřáb/ a nový pásový traktor.

oběť povolání

Dne 26. října jel traktorista Kuřík se závozníkem Václavem Karáskem na pozemky JZD /dolní skupina:/ pod obcí „Draha" sít žito. K traktoru byl připojen obětný vůz potahový – bez brzd. Naloženo na něm bylo setové obilí a brány. Seděl tam také závozník. Traktorista jel soukromou, t. zv. „Čechovou" cestou, ač byl závozníkem upozorněn na nevhodnost této cesty pro traktor: že je úzká a příkře stoupá a že veřejná, dobře sjízdná cesta „k Františku" jest jen o několik málo minut vzdálenější. — V nejprudším stoupání — jednalo se o překonání méně než půl metru k sjízdnějšímu terénu, začala prosmekávat kola traktoru a vlečný vůz táhl traktor zpět. Traktorista snažil se traktor otočit směrem dolů a jet zpět – což se mu i podařilo. Vlek však narazil se strany na sjíždějící a nakloněný traktor a tento téměř již pod kopcem úplně překotil, takže všechna čtyři kola traktoru byla obrácena nahoru. Po vyproštění traktoristy, který zůstal u volantu – na rychlo přivolaný lékař konstatoval okamžitou smrt přivodenou zlomením krčních obratlů – kromě jiných smrtelných zranění. — Závozník byl nárazem vleku do traktoru vyhozen z vleku a kromě nepatrných odřek a lekrutí neutrpěl úhony —

/.

Zapsáno dle sdělení záv. Karáska.

Tak zahynul 30ti letý traktorista Jiří Kuřík, ženatý, otec dvou dítek.

V historii traktoristů JZD ve Studenci není případ převrácení traktoru ojedinělý i když nikdy neskončil tak tragicky jako tento. Jistě bude vážným připomenutím traktoristům, aby nepřeceňovali své schopnosti v řízení, ani hranice možností samotného traktoru a aby dbali oni i další povolaní činitelé bezpečnostních směrnic.

Čarodějnice a posvícení

S generace na generaci přenášel se starodávný návyk „Pálení čarodejnic" – každoročně se opakující; poslední večer v dubnu mládež snad všech obcí posbírala ometená koštěta a jiné hořlaviny a šla v doprovodu starších na „Draha", nebo jiná odlehlá místa za vsí. Úkon „pálení čarodejnic" sestával z přeskakování hořícího ohně a poběhání s hořícími koštěty - ovšem za hlučného veselí – Zvyk tento pozbývá již své tradičnosti a v brzku zanikne zcela. Smysl tohoto aktu - dnes již celkem zapomenutý – má původ nebo se alespoň velmi rozšířil v 15-16tém století, kdy byli lidé „vlažní ve víře," neb jinak nepohodlní panujícímu řádu duchovnímu nařčeni z čarodějství a jako takoví za živa na hranici upáleni. Nový život, nové světové poznatky kulturní, společenské i výrobní - jsoucí na bouřlivém vzestupu, odvádějí do zániku tyto přežité a překonané pozůstatky z doby temna.

Z starodávné oslavy „Posvícení", zejména okázalá „Zlatá hodinka" t.j. tancovačka pro usedlé sousedy v pondělí po posvícenské neděli - s nezbytnou posvícenskou kusou vždy více ztrácí na významu a popularitě.

Vznik „posvícení" zlidověné od slova „posvěcení" chrámu /a pod./ v té- které obci. Ve Studenci letos tradiční posvícenská zábava nebyla uspořádána ani v neděli.

Nelze však říci, že by zánik posvícení byl na újmu společenského a kulturního života v obci.

Rozpočet M.N.V.

Plánované příjmy vlastní	Kč	328.841·07
příděl z vyššího rozpočtu	„	282.400·—
Úhrn z rozpočtových příjmů	„	611.241·07
přebytek z minulého roku	„	55.786·71
Celkový příjem	„	667.027·78
Plánované výdaje celkem	„	614.200·—
skutečné -„- -„-	„	658.095·—
celkový příjem	„	667.027·78
Zůstatek	„	8.932·04

1962

DOPLNĚK

do r. 1960, t. j. do připojení obce Martinic a osady Rovnáčova ke Studenci. V tomto nerozšířeném Studenci jest nejvyšší popisné číslo 366. Do tohoto počtu jest započítáno 40 obydlí, které již byly zbourány nebo vyhořely a nebyly znovu obnoveny - jak ukazuje tato statistika:

poř. č.,	popis. č.,	poslední majitel,	poř. č.,	popis. číslo,	poslední majitel
1.	25	Hanuš Jos. /vedle zahradníka/	21,	198	zrušeno před r. 1910.
2.	35	Benešová	22,	199	Erbanová /dolenec u nádr./
3.	62	– u Čermáků č. 297	23,	204	Petera Jos. /dolenec/
4.	80	Jínová Alžběta	24,	206	Karásek K. /u Špice
5.	87	Tauchman /šouravý za st. č. 104/	25,	222	Paulů Josef /Kulhík./
6.	97.	Hanuš Hynek /u Špice	26,	231	Pilař Fr. /na malé str./
7	102	Višňák Jos. /pod Kulhán./	27,	233	zrušeno před r. 1910
8	105	Petera /na Táboře/	28,	237	Šormova Františka
9.	106	Havlová Aloisie /Fabiánova/	29,	242	/zrušeno před r. 1910/
10.	107	U Arnoštů /u Bourových/	30,	254	/zrušeno před r. 1910/
11.	111	Kudr. J. /Zajícova garáž/	31,	257	Horáček Rudolf
12.	116	Šilec /na malé straně/	32,	261	Tauchman K. /hořenec/
13.	123	Holman František	33,	264	Viznerová /pod st. silnicí/
14.	137	zrušeno před r. 1910	34,	267	Kuřík Karel
15.	144	Tauchman Vilém	35,	299	u Remšů /2 čísla/
16.	152	Tauchman Aug. /u Špice/	36,	300	Hák V. /pazderna/
17.	160	Ehrich Kazimír /dolenec uč. 23/	37,	301	Knap /nad Špicí/
18.	171	Kuřík Fr. /proti Hor. Rajn. č. 86/	38,	310	Kovařík Josef
19.	182	Tauchmanová Anna	39,	313	u Nýdrlových
20.	194	Štěpán Fr. /u čp 70/	40,	338	Boura J. /z dvojdomku/

Téměř všechny tyto domky byly staré - dřevěné a měly „doslouženo". Stavbou nových i přestavbou se podstatně změnil vzhled obce; tato má nyní 320 popis. čísel s 1260ti obyvateli - proti r. 1910 - kdy měla 315 popis. čísel s 1892ma obyvateli.

POHOVOR

s nejstarším občanem Studence Josefem Jebavým čp. 155, řečeným „Markétin":

„Narodil jsem se r. 1870 v čp. 155 a bydlím zde dosud. Měl jsem tři sourozence. Otec byl domácký ruční tkadlec, – lépe řečeno – celá naše rodina se zabývala tkalcovstvím; u domku na stráni měli jsme a máme dosud kousek políčka /asi 5 arů/ pro brambory. Školu jsem navštěvoval do 12ti let. Již ve školním věku pomáhali jsme rodičům. Po příchodu ze školy jsme museli soukat a chvíle dětského skotačení byly nám vzácné.

Tehdáž tkalci pracovali ještě jako samostatní podnikatelé: – přízi nakupovali, zboží natkali, v Trutnově i jinde prodali – opět nakoupili přízi a tak kolem dokola. Později, to už jsem byl velký – pro těžkou konkurenci kapitálově silnějších jedinců – zanikl tento systém domácké tkalcoviny a nastoupila t. zv. „faktorace". Příze vydávali a hotové zboží přijímali faktoři – pracovalo se ve mzdě. Já jsem dělal „dvojáky" pro faktora Poura ze Studence čp. 101. Byly to „véby", t.j. husté tkaná látka z příze č. 100. Normálně stav běžel 16 i více hodin denně, někdy, hlavně před svátky i celé noci – krátce – byla zapřažena celá rodina. A výdělek? bylo-li dost práce – 2 koruny /tehdá zlatník/ denně. Hůř bylo – nebylo-li pracovní příležitosti dostatek. Tu bývala častým hostem nouze. Po takovémto období docházívalo ke zkrácení mezd. V těchto těžkých dobách – kdy tkalci neznající odborové organisace, či jiného seskupení, kde by úspěšně mohli hájit své zájmy, mnohdy neznali ani skutečného podnikatele a byli odkázáni na libovůli faktora, ať se už jednalo o mzdu nebo o práci samu. Nemocenské pojištění toho času ještě nebylo.

Byla to tehdáž jiná doba než dnes – továrny nebyly /ve Studenci/, nebyly ani výdělky. Ku př. mlatci, kteří chodili mlátit obilí cepy od stodoly ke stodole – později točit klikami primitivní mlátičky, obdrželi za 12 h. práce 20-25 krejcarů /50 haléřů/ – ke zdravě.

A tehdejší jídelníček? K snídani kyselo, k obědu polévka „hop do vody" /: do vařící vody kousky těsta :/, kaše a hlavně „bandory". Udolky či buchty z černé mouky a polévka z kostí v neděli. Maso bývalo jen o velkých svátcích a o posvícení. Za sladidlo sloužil z větší části cukerin – k vůli úspoře. /: Potajmý obchod s tímto artiklem pašovaným sem přes hranice z Německa kvetl ve Studenci :/

Za těchto poměrů zrodila se lidová píseň domácích tkalců:

Ó vy páni tkalci
já se vás ptáti chci
kam se ony asi
podělly ty časy
které dříve byly
nouzi neplodily
když jsme na tch chodili.
Co jsme vyrobili
všeko jsme odbyli
a pas za peníze
nakoupili příze
co nám ziskem zbylo
z toho se pak žilo
vše to dobře stačilo.
Nyní nastal pokrok
z tkalců se stal otrok
žid je jeho pánem
tkalcům už je amen
zašlá doba drůme
a my dobře víme –
– ta už více nepřijde –

Ve 28mi létech jsem se oženil, manželka však brzo zemřela a zanechala mi tři dítky. Ve třicetičtyř létech jsem se oženil znovu a vzal si Marketu Kuchovu. Měli jsme spolu 12 dítek – 3 zemřely – 9 jich vyrostlo – všechny jsou mimo Studenec a mají vlastní domácnost – už dávno –

Se ženou jsme tkali štráf /: povlaky na peřiny :/ pro firmu Vlach a Theim v Kostelci i pro jiné firmy a děti - jak už bylo zvykem v tkalcovských rodinách - pomáhaly. Později jsme dělali na „mašině" ručně tkali vzorkové ubrusy, prostěradla a pod. To bylo pro faktora Mencla v Trutnově.

A tak jsme v tomto dřevěném domku o jedné místnosti /: velká 4x4 m² - výška do stropního trámu 1·65 m :/ žili, pracovali, vařili, spali. Spali na slamníkách na lavici, na zemi, v létě na půdě a kde se dalo. Nejhůře bylo - když se snovalo, to se postavily dvě cívečnice široké přes 1 m, vysoké do stropu, na každé bývalo 20 i více cívek a bývaly roztaženy i 2 dny než bylo nasnováno —

Také k nám přišla před okupací v r. 1935 „exkurse": pan ministr obchodu Kratochvíl v doprovodu tří pánů na těch autech a dvěma členy SNB /: kteří zůstali venku :/; ptali se nás po práci, výdělku, kde spíme, vaříme, myjeme se a velmi se divili, že nám ta místnost na to všechno stačí. Pan ministr při odchodu nám daroval 1.000 Kč - jinak se nic nezměnilo —

Vzpomínám si ještě, že jsem byl za Rak-Uherska - jako poslední výzva „Landšturm" /do 50ti let/ odveden na vojnu, ač jsem vojákem nebyl. Domů jsem se dostal po převratě, ale ve válce jsem nebyl.

Nyní jsem spokojen. Pobírám starobní důchod 450 Kč a asi v tomto domku dožiji. Ještě vloni jsem chodil za pěkného počasí do lesa na chrastí - letos už nechodím" —

DOSLOV

J. Jebavý nacházel se při svých 92 létech zcela zdráv, netrpěl nijakými potížemi, byl vždy veselé mysli, a zachoval si i z dob nejútlejšího mládí dobrou paměť a mimořádnou bystrost při pouzování dávno minulých i současných událostí, zejména pak poměrů sociálních - jak je sám prožíval. Ještě v posledním týdnu svého života plynule vyprávěl svůj životopis a v dobré náladě zazpíval starodávnou píseň tkalců. Žel, nebylo už lze píseň tu, ani další beseduu s ním zachytit na magnetofonový pásek. A tak - jak prostě žil - tak i zemřel - usnul a již se neprobudil ——

/.

Označení „Marketin" jest u řady studeneckých občanů jako bližší označení určité osoby zcela obvyklé a zdomácnělé, často také výstižné. Těžko by se doptal cizinec na bydliště té nebo oné osoby i když by znal číslo domu, neznaje označení /přídomku/ bližšího. Ku př.: Jebavý „Marketin", „Raimundu", „z Bendovky", „Konsumský", Tauchman: „Jan a Josef Lojsů", „z pod Tábora, „šouravý", „Karlů", „Kopřivů", „Poltíků", Havel: „z Bosny", Plechač: „od Žžbele", „z Nouzova", „z Betléma", „z Patera", „Jarka", Karásek: „pekař", „Krobcián" „Pan", „přelízku" (nově kostelník), Hamáček: „Bouřlivý", „Mazáč", „Štefan: „ze Skály", „ze Smit", Hudr: „Bosňák", „Trinků" a další —

POČASÍ

v běžném roce hodnotil rozhlas i denní tisk velmi výstižně jako „rozmarné". Zima byla s hlediska místních klimatických poměrů a nadmořské výšce 516 m normální. Pouze několikrát byla zaznamenána teplota do –30°C. Nepříliš vysoká sněhová pokrývka do první poloviny března úplně zmizela, tak že se postupně dalo pracovat na poli. Obvyklé předjarní a jarní plískanice se nedostavily. Počátkem druhé poloviny března trvale nastalo pěkné, slunné počasí. Od 15ho do 26ho dubna vystoupila teplota na 28°C. Do té doby byly bez poruch probíhající zemědělské práce z hrubá skončeny. Od 26. dubna převládalo chladné počasí s přeprškami a sněžením. Nestálé počasí – s výjimkou několika ojedinělých lepších dnů – potrvalo do 15. června, načež nastalo teplé a slunné počasí do 23. června. Senné sně v této době probíhaly velmi dobře. Potom zase převládalo počasí nestálé a přepršky až do začátku října. Říjen byl teplý a slunný, takže vybírání brambor a další pod-

zimní práce probíhaly bez závad a byly dobře skončeny. V listopadu začaly podzimní plískanice s menšími nočními mrazíky, až 11. listopadu zamrzlo na trvalo a se sněžením počala u nás skutečná zima. /: Sníh napadl směrem ke „kraji" až po Jičín :/ a zůstal přes celou zimu.
Avšak ani zima /1961-62/, ani jaro, léto i podzim nepřinesly vydatnějších vodních srážek, což se projevilo rostoucím nedostatkem vody.

KROUPY

Ve čtvrtek dne 26. července ve 2:30 hod. odpoledne postihla celý náš katastr bouře s krupobitím: Ač před tím bylo slunečno – v několika minutách se setmělo, obloha byla sirově šedá a domácí drůbež zděšeně hledala úkryt pod střechou. Po předchozím nepatrném dešti přihnaly se s hukotem za silného větru kroupy. Smršť tato netrvala déle tří minut, ale i tak napáchala mnoho škody. Krup o velikosti ořechů i kusů ledu napadalo tolik, že je místy ještě druhý den odstraňovali lopatami. Na Kubíkovsku i jinde byla vyflucena okna, popleněny zahrádky se zeleninou. Postižena byla úroda na polích: /: ani žita nebyly dosud pokosany :/ obilí, brambory, řepa, len. Smršť nezasáhla všude stejně ničivě – někde více, jinde méně. V Popluží část ovsa byla tak, že musela být posekána ke krmení skotu. Žito na Horce bylo rovněž posečeno a silážováno. Z ovocného stromoví bylo otlučeno listí, servány plody – a které zůstaly, byly znehodnoceny potlučením. –

KULOVÝ BLESK

Dne 5. srpna /v neděli odp./ při silné bouřkové činnosti sjel blesk od transformátoru, napojeného na elektrické vedení vysokého napětí, po elektrické světelné přípojce do domku čp. 219 vzdáleném asi 60m. Prohnal se po světnici naboural kamna, poházel nábytek, rozbil okna a natropil i jiné menší škody a zmizel – aniž zapálil. V místnosti se nacházela dvě asi 15ti letá děvčata: Krupkova a Martincova, které tato neočekávaná návštěva k smrti vyděsila.

Obě dívky byly ihned převezeny do nemocnice a po zjištění jejich zdravotního stavu a ošetření – po několika dnech propuštěny domů. Kromě silného nervového otřesu a slabých popálenin – které byly v krátké době zlikvidovány – neodznaly úhony.

Stávající nestálé a poměrně chladné počasí potrvalo až do října. Říjen sám byl teplý a slunný, takže vybírání brambor a další podzimní zemědělské práce probíhaly bez poruch a byly dobře skončeny.

Začátkem listopadu začaly obvyklé podzimní pléskanice s menšími nočními mrazíky. 11ho listopadu zamrzlo na trvalo a sněžilo. Začala u nás skutečná zima. Celý rok, t.j. ani zima, jaro, léto i podzim až do úplného zamrznutí nepřinesl vydatnějších vodních srážek, což se projevilo rostoucím nedostatkem užitkové vody, kterou bylo nutno dovážet po celou zimu – vyschla i studna u „Trojice" – do celé řady domácností.

JZD

Jednotné zemědělské družstvo obhospodařuje letos celkem 720·15 ha zeměděl. půdy, z toho 461·37 ha orné. Má stálých pracovníků 151 osob, z toho 75 žen a 76 mužů. Věkový průměr jest 55 let. Na jednoho pracovníka připadá 4·75 ha zeměděl. půdy.

Dle vyjádření dohlédacího orgánu ve výroční schůzi bylo hospodaření J.Z.D. v rámci kraje i okresu průměrné. Po doplnění všech fondů a nákladů bylo na prac. jednotky – celkem 68.885 /: plánovaných 71.800:/ vyplaceno à 13 Kč a naturalií v hodnotě 217 Kč na jednotku. Mimo to, bylo vyplaceno /dle odpracovaných jednotek/ 1·60 na vnos do družstva. Plné nedosažení plánovaných výnosů v rostlinné výrobě zapříčinila živelní pohroma – krupy – které snížily výnos o 10 vagonů /1.000 q/ zrna. Přes to, že

plánovaných výnosů docíleno nebylo, celkový plán dodávek byl splněn jak v rostlinné, tak i v živočišné výrobě – v mase a vejcích pak značně překročen a to:

mléko (litry)	plán	496.000,	dodáno	476.454
" od zahumenkářů	–"–	110.000,	–"–	130.881
maso (celkem)	plán	758 q,	dodáno	787 q
" (od zahumen.)	"	– ,	–"–	133.47 q
vejce (kusů)	plán	100.000,	dodáno	132.347
" (od zahum.)	–"–	30.000	"	28.887

Na 100 ha zemědělské půdy připadá k 1.1. 1963 – 90 kusů skotu, z toho 40.7 % krav. (Zahumenkové krávy jsou (nebo mají být živeny) z 0.50 h zeměd. půdy včetně zahrad u domů)

Strojů bylo během roku nakoupeno za 396.247 Kč a to z větší části na dlouhodobý úvěr. Mimo drobného nářadí 2 traktory „Major", 2 samovazy, 1 řádkovač, 1 obilní a 1 silážní kombajn, 2 zrnomety, čistička na obilí, samohybný nakladač, nákladní auto „V3S", 2 vleky, rozmetadlo hnojiva, vyoravač a sazeč brambor.

výstavba

Pracovní jednotky odpracované při investiční výstavbě celkem 5.603 P.J. byly hrazeny z investičního účtu. Na stavbě mimo družstevníků byli ve staveb. četě i zaměstnanci družstva – nečlenové, kteří pracovali ve mzdě: Byl dokončen a dán do provozu kravín II, postaveny 2 kolny s železnou konstrukcí, výstavba výmlatového přístřešku se zásobníkem na obilí, omítnutí skladováku (v Mart.) hrubá výstavba teletníku a sociál. úprava v kravíně (v Mart.) a další menší adaptační úpravy. Celkem bylo prostavěno cca 1 mil. Kč. Mimo těchto staveb bylo provedeno odvodnění luk u Čejkovic a luk Zásmuckých o výměře 18 ha. Náklad na tyto práce byl hrazen z části ze státních prostředků, JZD přispělo částkou 120.000 Kč. Dle plánu pro příští rok (1963) má být investiční výstavba v tomto roce v hrubých rysech skončena.

Stav fondů k 31. 12. 1962:

fond	sociální	63.314 Kč,
"	kulturní	28.040 "
"	osiva a sadby	138.000 "
"	krmiva	604.203 "
provozně	zajišťovací	271.583 "
-"-	-"- DKP	55.051 "
Investiční	úvěry	2,400.121 "
Dlouhodobé	úvěry	17.307 " —

— V tomto roce zemřeli daleko ne nejstarší členové družstva: Jan Šorm, č. 157 — Jeník Karel č. 128, Kočárková Anežka čp. 11 a Antonín Mádle ve věku 68 let. —

MNV

Komise

Místní národní výbor jako řídící a dohlédací orgán konal pravidelná zasedání rady i pléna M. N. V. Jednání bylo z pravidla zaměřeno na běžné úkoly a problémy v obci, v neposlední řadě se zabývalo činností místního JZD a zemědělstvím vůbec. Na práci podílely se odpovědné příslušné komise při M. N. V. Zemědělská komise /: sešla se třináctkrát / řeší přijaté úkoly, sleduje a ovlivňuje dění v JZD, přesvědčuje /: spolu se školou / žáky-yně, vystupující ze školy i jich rodiče o nutnosti vstupu mladých do JZD a bylo zde docíleno určitých výsledků i když komise současně konstatuje, že tento přírůstek nikterak nestačí a bude nutno pro nejbližší dobu zaměřit se na občany, mající vztah k půdě a na této nepracují. Taktéž rozpracovaná opatření pro zvýšení rostlinné i živočišné výroby budou hlavním obsahem práce /: pro příští rok / zemědl. komise.

Vynáto z komplexního rozboru MNV na r. 1962

Komise pro obchod a zásobování měla ztíženou práci zejména ke konci roku následkem nedostatku v plynulém zásobování některými potravinami, řešila je však (v mezích svých možností) tak, že tyto výkyvy nikdy nedostoupily kritického stadia.

Na úseku výstavby a hospodaření s byty byly řešeny problémy s přidělováním bytů pro nové učitele v 9ti letce /Jiřího Ježka a /a lékař, dále prodej 17ti domků od n. p. Texlen, zajišťování náhradních bytů a j. U soukr. sektoru bylo povoleno 33 různých adaptací a docíleno toho, že již nedochází k „černým" opravám, což se projevilo v příjmech M. N. V.

Kultura

Bohatý kulturní program zajistila „Osvětová Beseda" spolu se školskou a kulturní komisí do kteréž za odvolaného předsedu s. Maška nastoupil s. Jar. Šuk. Celkem bylo uspořádáno 133 osvětových pořadů, jež navštívilo 19.763 občanů. Z toho bylo 29 přednášek s účastí 3.100 osob. Kulturních a společenských akcí bylo 93, z toho 12 divadelních vystoupení, 19 veselic a tanečních zábav, 4 výstavy a 58 ostatních společenských a kulturních pořadů. Ke konci roku byl ustaven kroužek fotoamatérský a včelařský, pěvecký a hudební, divadelní a 5 souborů „LUT". Činnost Č. S. M. /čsl. svaz mládeže/ byla zaměřena na přednášky s výchovnou náplní s průměrnou účastí 35 posluchačů.

Značnou činnost projevily složky N. F.: Jiskra - Sokol -, která kromě letního tábora pro 80 dětí připravila mezinárodní den dětí /M. D. D./, 100 jarních kilometrů, soutěž v odbíjené, kopané, lyžařské závody v běhu a skoku a další —

Požárníci

K sedmdesátipěti letému trvání hasičského sboru dne 27. května pořádali naši /požárníci/ hasiči zdařilou slavnost v zámeckém parku spojenou se soutěží o nejlepší požární družstvo v praci. Na slavnost se sjely sbory požárníků z širokého okolí a súčastnily se soutěže. Stínem této slavnosti bylo, že požárník L. Sedláček použiv při cvičení nehořlavý oblek, který měl být po prve vyzkoušen, procházeje ohněm k tomuto úkonu připraveným, utrpěl těžké popáleniny, jež si vyžádaly celé měsíce léčení v nemocnici.

Zdravotní a sociální úsek má před sebou řadu úkolů v souvislosti se zřízením zdravotního obvodu, uvedeném v život hlavně zásluhou n. p. Texlen - od 10ho prosince.

/.

Komise pro ochranu veřejného pořádku prováděla domovní prohlídky s hlediska požární bezpečnosti – komíny, elektr. instalace a pod., zajišťovala bezpečnost při pracích žňových, které proběhly bez úrazu a požáru. Ani jinak nedošlo k narušení veřejného pořádku. Je však třeba doznat, že na státní silnici / od Houk k Jilemnici dochází k nadprůměrným automobilovým a motorovým nehodám, které většinou zaviňují řidiči ze vzdálenějších okresů – projíždějící katastrem Studence.

Knihovna.

Z nevhodné místnosti „u Kulhánků" byla místní lidová knihovna, čítající / dle seznamu / 2.208 svazků – přemístěna do prostorné, suché a světlé místnosti v přízemí staré školy. Byla vybavena novým nábytkem i pro čítárnu a je způsobilá k pořádání různých kulturních akcí.

Úhrnná

zpráva finanční:

celkem: plánovaný příjem /včetně doplň rozpočtu/	666.100 Kč
–"– skutečný –"–	684.275·14 Kč
–"– skutečné výdaje	675.920·69 "
" úspora	8.355·05 "
nevyčerpaný doplňkový rozpočet	2.035·04 "
celková úspora	10.410·09 "

Škola

V nově postavené škole vyskytla se vážná závada klesnutím stropu v jedné třídě o 7½ cm, takže tato místnost musela být z bezpečnostních důvodů vyřazena z provozu. Po řádné opravě – strop vyztužen nosníky – slouží zase svému účelu.

Náboženství jest vyučovací školní předmět nepovinný a nezapisuje se do školních výkazů. U žáků I, VIII, a IX třídy vyučování náboženství odpadá. Ze 167 žáků II – VII třídy chodí na náboženství 43 žáků, což činí 25·7 %.

Kult osobnosti

V souvislosti s přeměnou lidově demokratické republiky na republiku socialistickou došlo k redukci názoru o některých vedoucích činitelích tehdejší politické i společenské struktury státní a byly oproštěny od povýšeneckého „nimba". V důsledku toho byly odstraňovány některé pomníky z kapitalistické /lid. dem./ éry.

Tak došlo k odstranění pomníků i profesora T. G. Masaryka ve Studenci i jinde přes to, že zásluhy jeho o zbourání Rakousko-Uherska a utvoření samostatného československého státu - jsou nepochybné. Je ovšem také pravda, že v r. 1920 - jako president republiky - stěpěl střelbu do demonstrujících dělníků před parlamentem v Praze.

1963

POČASÍ.

Na podzim 1962 přihlásily se noční mrazíky již v druhé polovině října a stupňovaly se, takže tak kruté zimy není pamětníka a trvala do konce března 1943 - bez „oblevy". Teplota -30°C i více nebylo výjimkou.

Jednu, poměrně značně přesnou charakteristiku počasí v Evropě otiskl i list „Neue Zürcher Zeitung". Opírá se o zprávy za posledních 1000 let, o velkých nepohodách, o období sucha, hranicích pěstování obilí a vína a pravidelné měření teploty, jež umožnily přístroje v posledních dvou stech letech:

XI. - XIV. století: „Mimořádně mírné počasí v severní a střední Evropě. Vrchol klimaticky příznivého vývoje v letech 1280-1380 /: víno se pěstovalo až na břeh Baltu - Švýcarsko bylo dokonce sedmnáctkrát napadeno kobylkami :/

XV. století: začíná dočasné zhoršování podnebí; uprostřed XVI. století trvalé zhoršení s velmi tuhými zimami. /: Ledovce ve Skandinavii a Alpách postupují, Baltské moře zamrzá :/.

XVII. - pol. XIX. století: „Převážně špatné, studené počasí s velkými srážkami. Doba 1600 - 1850 označována za „malou dobu ledovou."

1880 - 1900: Začátek oteplení, jež se projevilo hlavně na severní polokouli. Přestalo až okolo r. 1940. Během tohoto oteplení stoupala průměrná teplota na Špicbercích, hranice výskytu zvířat a rostlin se v Evropě zřetelně posunula k severu.

Pak však znovu nastala situace povětrnostní, jež umožňuje velmi studenému a arktickému vzduchu proudit do střední Evropy. Připomeňme tuhé zimy 1928-1929, - 1939 - 1940, 1941-1942, 1946-1947, 1955-1956. A průměr teplot letošního února nám pak řekne, zda tentokrát příroda dokázala „překonat rekord" tuhé zimy 1829/30, jež byla v Evropě nejtvrdší od r. 1630.

Vyňato: Rudé Právo z 2. března 1963.

Sněhová pokrývka od listopadu /: 1962 :/ i když nepříliš silná u nás chránila ozimy před vymrznutím, takže tyto přezimovaly poměrně dobře. Těžké ztráty nad obyčej silnými a trvalými mrazy však utrpělo téměř celé národní hospodářství: od léta /: 1962 :/ vystupňovaný nedostatek vody, vodovodní a jiné těžké poruchy,

ochromená doprava, omezení elektr. energie, ztížené zásobování, nedostatek paliva a jiné. Také žáci všech škol měly prodlouženy pololetní prázdniny.

Obvyklé jarní deště nepřišly, ani t. zv. „necasy", takže půda byla krátce po vytání sněhu způsobilá k jarním pracem.

U nás se vyjelo na pole začátkem dubna a v skutku se „prášilo za branami". Do 10ho května byly práce i se zasázením brambor skončeny.

V druhé polovině května přišly čtyřikrát krátké, ale silné dešťové přívaly, z nichž poslední 26. května – skutečný průtrž mracen způsobil zátopu: Od továrny při povodí Olešky po zahradách a prudce se hnala šíroce rozlita od „Jednoty" (u Erbenů) po silnici dolů až na rozcestí u „Lípy Svobody".

Příval vody od Strážníka nemohly pojmout mosty přes státní silnici a tak se tato hnala přes silnici, zaplavila přilehlé louky i rybníček Krodek, vnikla do domků čp a do stájí čp 13. Hnala se po silnici (spojka od stát. silnice) na rozcestí k Lípě Svobody, kde se spojila s vodami od horního konce a zatopila silnici v dolním Studenci až do výše jednoho metru. Prudkost vody rvala vše, co jí bylo v cestě: Vyvrátila plot a beton. sloup u zahrádky při domku „Pod strání", odnesla staveb. písek u čp 232 a čp , škváru ze silnice u čp. , a po celé délce toku vnikla do celé řady níže položených domků. Strhla a odplavila i dřevěné podpěry mostu u Trojice. Celý děj netrval déle než hodinu (:kolem tří hodin odpoledne:), načež vyšvitlo slunce a voda rychle klesala. Podplavené louky a zahrady byly bahnitým nánosem znehodnoceny, brambory místy vyplaveny, z části i lesy – v celku však škody nebyly takového rozsahu, aby ovlivnily výnos zemědělských produktů,

ba možno říci, že nastalým teplým a příznivým počasím dosáhly nadprůměrných výnosů porosty luční i obiloviny, zejména pak pšenice ozimé.

Příznivé a teplé počasí s nemnohými a nepatrnými vodními srážkami trvalo do 10ho srpna, t.j. asi do poloviny žní u nás, kdy teploměr vykazoval často nad 30°C. Potom následovalo přeháňkové, deštivé počasí trvající plné tři neděle.

Seno i část obilí bylo sklizeno v hodnotném stavu, valná část obilí však zůstala na poli do období dešťů ať již na „stojato", či „v panákách", nebo „naházkované" pro sklizeň kombajnem. Tak vznikly těžké ztráty znehodnocením nejen obilí /:zejména pšenice:/, ale i jetelového /:na Horce/ a lenového semene.

Září i celý podzim byl pěkný a teplý, takže podzimní zemědělské práce byly dobře zvládnuty. Také brambory s přicházejícími nočními mrazíky koncem listopadu byly pod střechou.

Mrazíky se stupňovaly ve mrazy nepřetržitě až do konce roku, kdy dosahovaly maxima 20°C. Mrzlo „na kolo". Vánoční svátky i Nový rok - zcela neobvykle u nás - na újmu lyžařského sportu - zůstal bez sněhu.

/: Začalo sněžit 11. ledna 1964 a to celkem nepatrně, meze a traviny prosvítaly sněhovou pokrývkou. :/

JZD

Rozvoj místního JZD je v rámci okresu mezi prvními. Při svých 725·75 ha zemědělské půdy je rozděleno do čtyř pracovních skupin. /:čtvrtou prac. skupinu tvoří býv. JZD Martinice:/ K tomu náleží mechanisační středisko s 10ti až 12ti traktorysty a opraváři. Strojová kapacita činí 12 kolových traktorů a 1 traktor pásový, dále

nákladní vůz V3S se stabilní osádkou. Z těžších mechanisačních prostředků je kombajn žací, nakladač, 2 kombajny silážní a řada dalších strojů, které mají odstranit a urychlit nejobtížnější úseky manuelní práce a družstevníků. Stávající nedostatek odborných sil k mechanisační velkovýrobě snaží se družstvo odstranit vyučením schopných družstevníků na praktické školení a zajišťuje žáky vycházející ze školy, které zasílá do odborných učilišť. Pracovní i finanční problémy řešilo JZD v běžném roce ve 20ti schůzích představenstva a 5ti schůzích členských za aktivní účasti zemědělské komise M.N.V.

Pomoc patronátních závodů Teklenu a Kolovy ve špičkových pracích i když značná – nebyla vždy úspěšná. Někdy – při nestálém počasí v druhé polovině září přišla opožděně, čímž vznikly značné škody – zejména ve žních.

brigády

Celkem bylo brigádnicky odpracováno 12.512 hodin a to:

občané ve vesnici	3892 a 227	hodin
n. p. Teklen	3804	"
n. p. Kolora	269	"
z DŠ ve Studeni	4320	hodin

Vzhledem k vysoké věkové hranici družstevníků v rostlinné výrobě /: většinou důchodci, kteří překročili 65tý rok :/ byla tato pomoc nutná; bez ní špičkové práce ať již o senách, žních či sklizni brambor by bylo sotva lze zvládnout.

Nelze opomenout hodnotit i zaměstnance „černého řemesla" závodu „Teklen" – kteří brigádnicky, většinou po svém zaměstnání v závodě zhotovili ocelové konstrukce i s pokrytím eternitem u skladováků, garáží, dílen a sušičky obilí.

rostlinná výroba

Ozimá žita následkem nepříznivé zimy /: silné mrazy bez sněhu :/ byla na jaře zesláblá a velmi prořídlá, takže bylo nutno 30 ha zaorat a znovu osít jarní pšenicí. Pšenice přezimovaly dobře.

Po prudkých jarních deštích bylo zaplaveno 4 ha

brambor a byly rovněž zaorány.

Hektarové výnosy byly slabší u žita – byly ponechány i slabší porosty. Snížený výnos ječmene ovlivnil jetelový podsev, který následkem vlhkého a teplého počasí neobvykle vzrostl. Seno byla sklizena kvalitní – pšenice v době vegetace byly velmi slibné, avšak ve žních za deštivého počasí – které trvalo 20 dní – vznikly značné ztráty na množství i jakosti zrna. Znehodnocena byla i část jetelového i lenového semene.

Dvoufázová sklizeň t.j. sečení a řádkování obilí a výmlat při pojíždění kombajnem po řádkách pro nepříznivé počasí nedosáhlo očekávaných výsledků.

Přes to – dodávkové úkoly v rostlinné výrobě byly splněny na 100 %;

hektarový výnos	u pšenice	25·5 q	hektarový výnos	u lenu /stonek/	25·– q
–"–	u žita	23·5 q	–"–	"/semeno/	2·25 q
–"–	u ječmene	21·10 q	–"–	u luk	37·– q
–"–	u ovsa	21·– q	–"–	pastviny	37·– q
"	u brambor	102·6 q	–"–	pícniny na orné půdě	55·– q

S porovnáním k r. 1961 byla hrubá rostlinná produkce zvýšena o 6 %, tržní produkce o 10 %. – Osivo pro příští sklizeň bylo zajištěno z vlastních zdrojů.

živočišná výroba

Hrubá produkce výroby živočišné s přihlédnutím k r. 1961 – na 1 ha činí v r. 1962 Kč 2772 – v r. 1963 Kč 2836. V r. 1961 činila 2839 Kč. Naproti tomu tržní produkce v živočišné výrobě činila v r. 1961 Kč 2298, v r. 1962 Kč 2491, v r. 1963 Kč 2655. Zvýšila se tudíž živoč. produkce v běžném roce /:proti r. 1961:/ o 15·5 %.

Stav skotu k 31. 12. jest 652 kusů, z toho 299 krav. /: Celková výměra zemědělské půdy 725·5 ha – na zákumenkovou krávu počítáno 0·50 ha :/. Výroba mléka průměrná na 1 dojnici 1900 l.

Slepic je celkem 1170 – snůška na kus 133·6 ks.

Výroba na 1 ha zeměděl. půdy v živočišných produktech:

hovězí ...	95·1 kg	vejce	158·6 ks.
vepřové	34·7 –"–	mléko	767·6 litru.

V jednotlivých kategoriích bylo dosaženo denních přírůstků: mladý skot 0·53 kg – ve výkrmu 0·85 kg, vepři 58 až 1 kg.

výstavba

Za vedení okr. staveb. podniku /stavit. asist. Jiří Strnad:/ a staveb. mistra Václava Jirsy kolektiv desetičenné staveb. skupiny, složený z družstevníků i brigádníků, pokračoval v další družstevní investiční výstavbě. Byl vybudován nový teletník a sociální zařízení v kravíně u čtvrté skupiny /Martinice:/ v hrubé stavbě skladovák II, garáže, dílny a sušička obilí ve Studenci, čímž výstavba JZD dosáhla takového rozsahu, že není obdobné v žádném JZD našeho okresu. Zejména urychleně vystavěná sušička /: i když ne zcela dokotovená:/ prokázala ihned dobré služby nejen zdejšímu, ale i okolním JZD a zabránila mnohým dalším škodám.

výsledky hospodaření

Pracovních jednotek bylo odpracováno 70.905 včetně 4.106 jednotek na stavbách JZD. Přes některé nepříznivé momenty v hospodaření JZD – jak shora v hrubých rysech naznačeno – vzrostly celkové příjmy družstva proti plánovaným 2,715.100 Kč na 3,391.431 Kč. Tak došlo k zvýšení některých fondů, zejména provozně-zajišťovacímu, sociálnímu a nedělitelnému, ale i k zvýšení pracovní jednotky z plánovaných 13ti Kč na vyplácených 16 Kč – k tomu naturalie v ceně Kč 2·32 za odpracovanou jednotku.

Stav fondů k 31. 12. 1963.

Sociální fond	Kč 65.763	Fond na krmiva	Kč 662.827
Kulturní -"-	Kč 23.812	Provozně zajišťovací	Kč 409.302
Osiva a sadba	Kč 117.606	Provoz. zajišť. DKP	Kč 69.727
Přímá pomoc	místo plánové Kč 77.000	činila	Kč 146.182.

Investiční úvěry činí 2,287.850 Kč,
Dlouhodobé úvěry činí 12.107 Kč.

Výnáto z výroční uzávěrky JZD ve Studenci r. 1963.

MNV

Místní národní výbor jako vedoucí orgán v obci, byl účasten všeho dění v JZD – s nímž spolupracoval a pomáhal řešit jeho problémy. Zemědělská komise při M.N.V. se pravidelně scházela a plně se podílela na organisační i manuelní pomoci družstvu. Zasedání M.N.V. /: rady i pléna :/ se konala dle předem vypracovaného plánu. Někteří poslanci se však schůzí nezúčastňovali – a nebo jen nepravidelně – ač zváni byli vždy a tak občané většinou nebyli informováni o práci v obci. Dohovory občanů s voliči neprobíhaly, také „sbor pro občanské záležitosti" neplnil své poslání a občanský výbor v býv. Martinicích se ke společné schůzi ani nesešel.

komise

Po opravě místního rozhlasu zvolená „rozhlasová poda" prováděla jednou týdně rozhlasové relace i seznamovala občany s aktuálními problémy dne. Avšak rekonstrukcí /: pokládání linky do Martinic :/ byl rozhlas opět vyřazen z provozu a dosud nebyl zás do pořádku. Přes tyto potíže – počet odpracovaných brigádních hodin svědčí jak o svědomité práci organizátorů, tak i pochopení v řadách občanů.

Nově zvolený „výbor žen" se pravidelně schází a jeho aktivita k brigádní pomoci JZD ve špičkových pracích i nenáročné práce směřující k lepšímu vzhledu obce byla občany po zásluze oceněna.

Finanční komise splnila všechny úkoly, požadované nadřízenými orgány, zejména rovnoměrné čerpání rozpočtu, nedokázala však zajistit potřebný materiál na komunikace a tak zůstalo nedočerpáno 27.000 Kč.

Výdajové položky byly překročeny v akci Z, kapitola ZDŠ byla překročena o 7 700 Kč, na školní pomůcky bylo vyčerpáno 16.081.40 Kč, na opravu obytných domů M.N.V. 19.161.85 Kč a i zde byl rozpočet překročen.

Pokud se týče socialistických závazků občanů, byly tyto plně využity při stavbě požární zbrojnice /600 h/, sběr odpad. šrotu /100 h/, místní komunikace /600 h., jarní úklid, úprava běžecké dráhy, vyčištění vodních zdrojů a pod., což obnášelo dalších 500 hodin.

Na realisaci čeká: dokončení vodní nádrže, uvedení do provozu

drtič kamene, výstavbu vodovodu, asfaltování silnice, přístavba stravovací části u základní devítileté školy

Bytové jednotky n. p. Tesclen.

Základní 9tiletá škola.

N. p. Tesclen vystavěl pro své zaměstnance moderní bytovku o 12ti bytových jednotkách v býv. Rovnáčově čp. 81, rozsáhlé stavební úpravy byly provedeny v n. p. Kolora a nezůstávají pozadu ani stavby soukromé: Každým rokem se mění vzhled Studence – nezadržitelně mizí staré, ze dřeva spoubené chaloupky s prkenným, okrasně provedeným štítem a vyrůstají rodinné domky vilkového slohu s moderním zařízením. Mizí stodůlky z chlévy u drobných, dříve soukromých zemědělců a vyrůstají prádelny, koupelny, garáže a pod. A s tímto, i s mladým

pokolením mění se - byť pomalu, ale jistě přežité názory u lidí a rysují se nové obzory —

Kultura

Plán kulturní a osvětové činnosti byl vypracován za spolupráce školské a kulturní komise MNV, osvětové besedy, dramatického souboru „Lidumil", zástupců kin výboru sěn, ROH Texlenu, zástupců složek masových organisací a schválen radou M. N. V.

Měsíčně vydávaný kulturní zpravodaj seznamoval občany předem o prováděných akcích.

Celkem bylo během roku provedeno 51 vzdělávacích akcí a to: vnitřní a zahraniční politika, zemědělství, technická a ekonomická propagace. Umění bylo zastoupeno: 5 vlastních divadelních her s 10ti vystoupeními, 7 divad. zájezdů do okolí, 3 div. zájezdy z okolí do Studence, 1 loutkové divadlo, 10 div. zájezdů do Jilemnice a Prahy, v měsíci „přátelství" uspořádání dvou koncertů a dvě přednášky zdravotnické. Tyto akce navštívilo celkem 7.022 občanů.

Během roku bylo též 39 vzpomínkových slavností k různým výročím, besedy, zájezdy mas. organisací v akci: „Poznej svou vlast" — bylo pokračováno ve zvyšování všeobecného a odborného vzdělání v závodní škole práce v Texlenu a přednášky odb. a záv. lékaře Dra Bergra.

Svazarm provedl proškolení občanů v CO-II etapy — ROH cyklus přednášek: „Dnes připravujeme budoucnost" a ZDŠ cyklus: „Vychováváme nového člověka".

Lidová knihovna - plní své poslání a jest vybavena - díky pochopení i pomoci MNV a ONV — jako nikdy nebyla.

Slabší návštěvnost vykazuje místní kino, což se přičítá nedokonalé akustice, nefungujícímu rozhlasu a v neposlední řadě značně rozšířené televisi. Aby se i zde kulturní činnost zlepšila, bude přikročeno k jistým technickým technickým úpravám z prostředků místního nár. výboru.

uVišňáků Po r. 1948 byly postupně likvidovány soukromé živnosti. Přebytečné byly zrušeny – ostatní byly převedeny na socialistický sektor. Na vesnicích na „Jednotu". Tak byl převeden i Višňáků hostinec na „Pohostinství – Jednota –". Sál – jediný v obci – kde se pořádají taneční zábavy, přednášky, divadelní představení a slouží za provozovnu kina – jest rovněž majetkem Jednoty.

Bývalý majitel a potomní vedoucí pohostinství Josef Višňák zemřel 27. srpna 1963, čímž vymřel rod Višňáků, žijící ve Studenci po tři pokolení — Po vnitřní úpravě závodu zatím zbyl dodnes užívaný – tradiční nápis na štukatuře: „U Višňáků."

Svatopetrský haléř – byl název poplatků zavedených před dávnými časy na popisná čísla ve Studenci /. pokud tehdy existovala :/. Poplatky tyto byly farním úřadem vybírány a zasílány snad k náboženským účelům do Říma – Vatikánu. Odstupňovány byly podle velikosti té – které usedlosti, na níž byly zajištěny knihovně. Ku př. u čp. 24 činil tento roční poplatek 12 krejcarů (24 haléře) a byl při změně držitele trhovou smlouvou v r. 1923 likvidován tím způsobem, že byl složen příslušný obnos, činící v běžných úrocích 24 haléře. Největším poplatníkem byl velkostatek baronky Johanny Hiltlové /: rakouská stát. přísl. :/, který měl církevní patronát. Kolem roku 1923 byly tyto poplatky vesměs likvidovány, – když řadu let před tím nebyly vybírány vůbec.

V současné době jest požadována na domky některých zemědělců t. zv. „pracovní jednotka". Těžce se to dotýká

zejména drobných. zemědělců /:družstevníků, dříve k tomuto i řkalců a jiných zaměstnání:/, jejichž domek mající charakter rodinného domku /:místo chléva či stodůlky - koupelna, prádelna, bytovka, garáž a pod.:/ nebyl pojat do družstevní podstaty a tito jsou již přestárlí a chtěli by jej sami - nemajíce přímého dědice - prodat osobám zaměstnaným mimo J.Z.D.

K těmto zásahům do soukromého majitku není sice právního opodstatnění, ale je zdůvodněno snahou usnadnit družstvu za odcházející staré nábor nových, mladých pracovníků v JZD kromě očekávaného zlepšení starob. důchodu, úprav sociálních, osobní zainteresovanosti a pod. - i levnějším získáním obytného domku.